

 OBČINA SEŽANA OBČINA KOMEN

festival kras 2011

Praznik terana in pršuta
dutovlje

Petek, 12. avgust ob 20. uri
ROCK NA KRASU: Big Foot Mama,
Notterdam, Hellcats, Shot Guns
DUTOVLJE

www.festivalkras.si

Senatorka Tamara
Blažina o stanju
v slovenski manjšini
in privilegijih, ki jih
uživajo italijanski
politiki

Tržaški občinski svet odobril resolucijo VZPI-ANPI

OBČINA
SEŽANA

OBČINA KOMEN

OBČINA IZOLA

festivalkras 2011

Praznik terana in pršuta
davolje

Petek, 12. avgust ob 20. uri
ROCK NA KRASU: Big Foot Mama,
Notterdam, Hellcats, Shot Guns
DUTOVLJE

www.festivalkras.si

SREDA, 10. AVGUSTA 2011

št. 189 (20.204) leto LXVII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vsaki Zakirži nad Cerknikom, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobodbenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskovni partizanski DNEVNIK v zaslužnjici Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € **CENA V SLOVENIJI 1,00 €**

1,00 €

CENA V SLOVENIJI **1,00 €**

Skupna slepa ulica Slovenije in Italije

SANDOR TENCE

Italija in Slovenija sta zelo zelo različni državi, ki ju v tem času vsekakor združujeta dva pojava: velik ugled, ki ga uživata predsednika republike, ter nič kaj spodbudna slepa ulica, v katero sta zašli njuni državni politiki.

Italijanski državni poglavar Giorgio Napolitano je sodeč po vseh javnomnenjskih raziskavah edini politik, ki mu Italijani v tem zelo kritičnem trenutku resnično zaupajo. In to ne samo volivke in volivci leve sredine, kar je po svoje razumljivo, temveč tudi glavni pristašev desne sredine. Dejanjsko tisti, ki so glasovali za Silvia Berlusconija in njegovo koalicijo.

Podobna slika je v Sloveniji, kjer je predsednik Danilo Türk ne samo zelo priljubljen, temveč tudi politik, ki mu bi Slovenci zaupali krmilo vlade. To se v bližnji prihodnosti ne bo zgodilo, politika pa včasih tudi preseneti.

Žalostne novice prihajajo iz obeh vlad in parlamentov. V Sloveniji je levosredinska vlada Borut Pahorja že nekaj časa v agoniji, država pa se z naglimi koraki približuje predčasnim volitvam. V Italiji formalno sicer nimamo vladne krize, Berlusconijeva vlada pa že dolgo ni kos naraščajočim problemom, predvsem gospodarske in finančne narave. Ne v Rimu in niti v Ljubljani ni za vogalom verodostojne alternative sedanjima vladajočima koalicijama.

To so še kar žalostna dejstva. Še posebno, ker tako v Italiji, kot v Sloveniji, strmo pada ne samo zanimanje za politiko, temveč tudi upanje, da bi politika resno pripomogla k reševanju problemov. Na srečo, da imamo v Italiji Napolitana, Slovenija pa ima Türka.

VELIKA BRITANIJA - Izbruhnili so v soboto, potem ko je policija ubila črnopoltega taksista

Izgredi v Londonu terjali smrtno žrtev

Nasilje se širi v druga mesta - Cameron napoveduje trdo roko

OPČINE - Direktor Zadružne kraške banke Aleksander Podobnik

Špekulacija, umazana igra

Ocena sedanje gospodarske krize in njen vpliv na investitorje in varčevalce

OPČINE - »Vtis imam, da sedaj prihajajo na dan ... stari grehi. Napočil je čas, ko bo treba plačati stare račune.« Tako meni direktor Zadrugne kraške banke Aleksander Podobnik o sedanji svetovni gospodarski krizi. V pogovo-

ru je omenil špekulacijo kot »zelo umazano igro, odigrano na koži šibkejših« in posledice italijanskega gospodarskega manevra, ki bo prizadel investitorje, a banke pri tem nimajo nič, ker bo vse »pobrala« država, je opozoril. Kri-

za naj bi ne prizadela navadnih ljudi, majhnih varčevalcev: »Tisti, ki ni prisiljen sedaj unovčiti investicij, to je tisti, ki ne rabi likvidnosti, ne bo imel izgub,« je pojasnil Aleksander Podobnik.

Na 5. strani

ITALIJA - Kako privarčevati še 20 milijard?

Tremonti danes s socialnimi partnerji

RIM - Po diktatu Evropske centralne banke, ki je naložila Italiji zaostrite varčevalnih ukrepov, bo danes finančni minister Giulio Tremonti predstavil sindikatom in industrijcem, kako namerava privarčevati dodatnih 20 milijard evrov. V vladnih krogih spet razmišljajo o varčevanju pri socialni državi, natančneje pri pokojninah in o zaostrovanju davčnega pritiska. Sindikat Cgil pa je včeraj predstavil svoj alternativen varčevalni paket: boj proti davčni utaji in ekonomiji »na črno«, obdavčitev velika premoženja in finančne rente, krčiti stroške za politiko.

Na 4. strani

ŠTARANCAN - Huda nesreča

Petnajstletnik s skuterjem v smrt

Obiščite našo trgovino v podhodu
Goriške hranilnice na korzu
Verdi 100 v Gorici.

**V mesecu avgustu
vam za vse nakupe
nad 10 € odobrimo
10% popusta**

URNIK V MESECU AVGUSTU:
od ponedeljka do sobote: 9.00/14.00

SLOVENIJA - Po negativnem mnenju računskega sodišča

Premier Pahor zavrnil ponujeni odstop ministrice Kresalove

Ugotovljene nepravilnosti pri postopkih za najem stavb na Dimičevi in Litostrojski ulici

LJUBLJANA - Računsko sodišče je včeraj ministrstvu za notranje zadeve (MNZ) izdalo negativno mnenje v revizijskem postopku o pravilnosti najema stavbe Nacionalnega preiskovalnega urada (NPU) na Dimičevi in najema stavbe na Litostrojski v Ljubljani. Notranja ministrica Katarina Kresal je zato premieru Borutu Pahorju ponudila odstop, ki pa ga ni sprejel.

Računsko sodišče je revidiralo smotnost zagotavljanja poslovnih prostorov za potrebe ministrstva za notranje zadeve v obdobju od 1. januarja 2007 do 30. junija 2010 v delu, ki se nanaša na najem stavbe na Litostrojski cesti v Ljubljani in najem stavbe na Dimičevi ulici 16 v Ljubljani. Kot ugotavlja računsko sodišče, je ministrstvo ravnalo v nasprotju z zakonom o javnem naročanju, zakonom o javno-zasebnem partnerstvu, kršilo pa je tudi zakon o stvarnem premoženju države, pokrajin in občin.

Ugotovilo je, da je ministrstvo pri sklenitvi najemne predpogodbe za prostore na Litostrojski ravnalo negospodarno, ker se je odločilo za najem namesto za najem s postopnim odkupom. Enako velja za najem prostorov za NPU na Dimičevi ulici 16. Ministrstvo s tem ni uresničevalo strategije o zmanjševanju obsega najetih poslovnih prostorov oziroma cilja, da bi postal lastnik objekta, piše v revizijskem poročilu.

Glede zbiranja ponudb pri najemu stavbe na Dimičevi po oceni računskega sodišča obstaja tveganje, da je bila najprej sprejeta odločitev o pridobitvi prostorov na lokaciji Dimičeva, šele po tem pa so bili izvedeni postopki, ki naj bi formalno in ekonomsko upravičili njihovo pridobitev. Predsednik računskega sodišča Igor Šoltes je v izjavi za javnosti pojasnil, da je sodišče ministrstvu in vladi dalo določena priporočila, da preučijo vse možnosti za preoblikovanje najemnega razmerja, ki bi na koncu pripeljalo do lastništva sedaj najetih prostorov.

O svojih ugotovitvah je sodišče že obvestilo protikorupcijsko komisijo, ki je vanje tudi že vpogledala. Protikorupcijska komisija je lani zaradi najema stavbe na Dimičevi prejela več prijav in tudi začela postopek ugotavljanja suma korupcije, dokončno odločitev pa bo sprejela na sredini seji. Del revizije, ki se nanaša na kršitve zakona o javnem naročanju, bo po njihovih navedbah pomemben element pri odločitvi komisije. Prav protikorupcijska komisija je sicer bila

Zaradi negativnega mnenja je Katarina Kresal ponudila odstop, ki pa ga je premier Borut Pahor zavrnil

ARHIV

tista, ki je računskemu sodišču predlagala revizijo.

Šoltes je opozoril, da je iz pregledane dokumentacije razvidno, da so pogajanja za opremljanje prostorov potekala, še preden so bili prostori na Dimičevi ulici v Ljubljani izbrani. Prav tako sodišče ugotavlja, da notranje ministrstvo pri najemu stavbe na Dimičevi ni vodilo postopka ravnanja s stvarnim premoženjem na način, ki zagotavlja enakopravno obravnavo vseh udeležencev v postopku, zato tudi pogajanja niso mogla biti izvedena z najboljšim ponudnikom.

Kot je opozoril, ministrstvo z mesečno najemnino za stavbo na Dimičevi pokriva celoten mesečni lizing obrok najemodajalca, podjetja Ram Invest. Objekt bo po zadnjem obroku tako prešel v last Ram Investa, kar je Šoltes ocenil kot dober posel, ampak ne za ministrstvo, temveč za Ram Invest.

Šoltes je še pojasnil, da računsko sodišče razrešitve ministra nikoli ne predlaga ob predstavitvi revizijskega poročila, temveč da to sledi, če revidiranec ne izvede ukrepov, ki mu jih je sodišče naložilo. Ker pa računsko sodišče odzivnega poročila ne zahteva, je revizijski postopek zaključen.

Je pa Kresalova predsedniku vlade Borutu Pahorju odstop iz objektivnih razlogov ponudila sama. Kot je pojasnila v sporočilu za javnost, se je za to odločila, čeprav računsko sodišče ni predlagalo njene razrešitve ob negativnem mnenju o najemu prostorov za NPU.

Ob tem je tudi pojasnila, da bodo na ministrstvu za notranje zadeve začeli s postopkom odpovedi najemne pogodbe za prostore na Dimičevi ulici v Ljubljani. Prav tako bodo vladi predlagali izvedbo novega postopka pridobivanja prostorov v skladu s priporočili računskega sodišča.

Iz kabineta predsednika vlade so že sporočili, da Pahor ponujenega odstopa Kresalove ne bo sprejel, vendar bo od nje zahteval, da izpolni priporočila sodišča.

Novica, da premier ne bo sprejel ponujenega odstopa Katarine Kresal, je v nekaterih strankah sprožila ostre odzive, nekatere pa so se zavile v molk. Po mnenju SDS in DeSUS bi morala Kresalova odstopiti, SNS opozarja na slepilni manevar, za nepovezane poslanca je bil ponujen odstop korekten, po mnenju SLS pa bi moral o odstopu razmisliti tudi premier. (STA)

S septembrom v FJK 630 dodatnih stalnih učiteljskih mest

TRST - Deželni šolski urad je sporočil, da bo v naslednjem šolskem letu v Furlaniji-Juljski krajini stalno mesto dobilo 630 učiteljev in 888 oseb, ki bodo zaposlene kot neučno osebje. Na Goriškem bo od 1. septembra novih učiteljev s stalnim mestom 112 (49 v vrtcih, 16 v šolah prve stopnje, 34 za drugo stopnjo in 13 za dodatno pomoč), v Pordenonu 167 (43, 23, 76 in 25), v Trstu 69 (7, 12, 37 in 13), na Videmskem pa 282 (64, 27, 125 in 52; ob tem pa še 14 kot osebje za izobraževanje). Kar zadeva neučno osebje, bo v Gorici 117 stalnih delovnih mest, v Pordenonu 212, Trstu 155 in v Vidmu 404 stalna delovna mesta.

V FJK letos BDP večji za 1,2, izvoz pa za 6 odstotkov

TRST - Statistični urad Furlanije-Juljske krajine v najnovejših gospodarskih predvidevanjih napoveduje, da bo BDP v deželi FJK letos zrasel za 1,2 odstotka, medtem ko naj bi se izvoz povečal za 6 odstotkov. Podatki sicer še niso bili objavljeni. Urad prav tako navaja, da se je dopolnilna blagajna v prvi polovici letošnjega leta v primerjavi z enakim obdobjem lani zmanjšala za 45 odstotkov, industrijska proizvodnja je narasla za 8,9, prodaja industrijskih podjetij pa se je povečala za 7,2 odstotka.

Murskosoboški policisti Francozoma zasegli drogo

MURSKA SOBOTA - Murskosoboški policisti in kriminalisti so v sodelovanju s cariniki na avtocestnem počivališču v bližini Murske Sobote Francozoma, starima 32 in 33 let, zasegli prepovedano drogo. V njenem vozilu so našli 390 gramov opija, tri vrečke obrezanih makovih glav in tri grame halucinogenih gobic, so sporočili iz Policijske uprave Murska Sobota. Francoza sta vozila tovorni avtomobil, ki je bil preurejen v avtodom.

ROP FESR 2007 - 2013
REGIONALNI CILJ KONKURENČNOST
IN ZAPOSLOVANJE
Furlanija Juljska krajina

ROP FESR 2007-2013: NOVA FINANCIRANJA ZA KORIŠČENJE GEOTERMALNIH VIROV

V Uradnem listu Dežele FJK - BUR št. 32 z dne 10. avgusta 2011 je bil objavljen razpis za koriščenje geotermalnih virov s sistemi za izrabo geotermalne energije in s toplotnimi črpalkami. Finančna sredstva so namenjena projektom, za katere je predvidena izgradnja objektov in infrastruktur za koriščenje geotermalnih virov s sistemi za izrabo geotermalne energije in s toplotnimi črpalkami, in sicer za namene, povezane s klimatizacijo prostorov, s proizvodnjo sanitarne tople vode in z uporabo energije za tehnološke potrebe. Cilji, ki smo si jih pri tem zastavili, zadevajo promocijo ekološko sprejemljive in trajnostne gospodarske rasti, povezane s proizvodnim sistemom, kot tudi podporo energetske učinkovitosti in izrabi obnovljivih virov energije. **Prošnje lahko vložijo izključno Občine, Pokrajine in Gorske skupnosti.** Po odštetu deleža sofinanciranja, za katerega morajo poskrbeti upravičenci, znašajo sredstva, razpoložljiva za izplačilo financiranja, skupaj 423.842,41 evrov. Vsak projekt mora posamezni upravičenec sofinancirati z deležem, ki ustreza najmanj 23 % upravičenih izdatkov.

Prošnje za financiranje je treba poslati na naslov Regione Autonoma Friuli Venezia Giulia - Avtonoma dežela Furlanija Juljska krajina - Glavna direkcija za okolje, energijo in politike za gorska območja - Geološka služba, Ulica Giulia št. 75/1, 34126 Trst, **najpozneje do 10. oktobra 2011.**

Razpisna dokumentacija je na voljo na spletni strani www.regione.fvg.it v sekciji namenjeni ROP FESR (dostopna preko bannerja na vstopni strani).

INTERVJU - Senatorka Demokratske stranke Tamara Blažina

»Odzivamo se le na sprotne ukrepe in zanemarjamo našo prihodnost«

»Zadnje polemike o Primorskem dnevniku in t.i. skupni imovini so povsem nepotrebne«

TRST - Senatorka Tamara Blažina, se v zvezi s plačo in ostalimi ugodnostmi, ki jih uživata parlamentarci, počutite privilegiranka?

Če se primerjam z nekaterimi drugimi delovnimi kategorijami, lahko rečem, da sem na nek način res privilegirana. Brez problemov se bom odrekla napovedanim krčenjem dohodkov in ugodnostim. Želim si, da bi politika, stranke ter njihovi predstavniki, ponovno pridobili ugled, dostojanstvo in spoštovanje, kajti brez njih si je nemogoče zamisliti reprezentativno demokracijo.

Kako smo sploh lahko prišli do te točke?

Gre za resno vprašanje zapletene državne birokracije in številnih struktur: plače in ugodnosti politikov so eden izmed aspektov širšega problema. Vse to postaja nevzdržno, še posebej v času hude krize, ki je v prvi vrsti prizadela družine in občane.

Kako bi se dalo po vašem premostiti to nevzdržno stanje?

Z reformami, ki bi posegle na vsa ta področja. Z reformami ni mogoče odlašati, če želimo, da se premosti razkorak med politiko, institucijami, strankami na eni strani, ter državljanji na drugi strani.

Kateri ukrepi so najbolj potrebni?

Med prioritete bi uvrstila spremembo volilnega zakona, racionalizacijo krajevnih uprav, zmanjšanje števila parlamentarcev in seveda ukrep v zvezi s premijami in ugodnostmi politikov na vseh ravneh. Še posebno na deželni in parlamentarni.

Vi se v zadnjem času intenzivno ukvarjate s slovensko šolo in z njenimi problemi. Kaj je dejansko novega na tem področju?

V tej zakonodaji je šolstvo stalno v središču medijske pozornosti zaradi ukrepov vlade v tem sektorju. Posledično je tudi moje zanimanje za to področje bolj intenzivno, še posebno, ker je šola gotovo najvažnejša ustanova za našo narodno skupnost.

Kako se slovenska manjšina odziva na probleme šole?

Obzljajem, da se kot manjšina odzivamo samo na sprotne ukrepe, nismo pa sposobni, da bi sami načrtovali in izdelali smernice za kakovosten razvoj našega šolskega sistema. Prav zaradi tega sem predložila v senatu zakonski osnutek o šolstvu.

S kakšnim namenom ste to naredili?

Zakon naj bi po eni strani deloval kot garancija za obstoj slovenske šole, po drugi strani pa bi prilagodil naš sistem novemu kontekstu, novim izzivom in potrebam

Senatorka Demokratske stranke Tamara Blažina

KROMA

ter dejansko omogočil razvoj. Nadejala sem si, da bo to tudi priložnost za neko širšo razpravo o teh vprašanjih. Žal ugotavljam, da se vsa razprava suče le okrog obrambe obstoječega.

Kako ocenjujete zadnje javne polemike o našem dnevniku, t.i. skupni imovini in še marsičem?

Menim, da so te polemike neumestne in nekoristne, saj ne bodo prispevale k izboljšanju trenutnega in tudi ne bodočega stanja znotraj manjšine, prej obratno!

Zakaj se vam zdijo te polemike neumestne?

V prvi vrsti smatram, da so postavljena vprašanja le eden in še to marginalen problem manjšine.

Zakaj so to postranska vprašanja?

Ker bolj kot to, potrebujemo razpravo o celovitem položaju manjšine, učinkovitosti njenega organiziranega življenja, njeni pronicljivosti v širšem okolju in razvojnih vizijah, upoštevajoč predvsem demografske trende. A tudi soočenje o odnosu do narodnostne identitete, ki ga imajo mladi.

Svet slovenskih organizacij se je dotaknil tudi Primorskega dnevnika?

Kritike na račun časopisa se mi zdijo krivične, saj smatram, da je poročanje dnevnika nepristransko. Nesprejemljivo

zultate, ki so dokazali, da smo Slovenci prisotni tudi v drugih strankah in bi torej skupno predstavništvo moralo odražati politično pluralnost. To bi morala upoštevati tudi Slovenija, na kar sem ponovno opozorila predsednika vlade Boruta Pahorja.

Kaj pa pristojnosti tega predstavništva?

Treba bi bilo boljše definirati vlogo in cilje tega omizja. Za zdaj se mi zdi ta vloga zelo omejena in marginalna, predvsem z vidika potrebe po nekaterih dolgoročnih razvojnih strategijah manjšine ter ne nazadnje v kolikšni meri so sprejeti sklepi obvezujoči za vse.

Ali v preteklosti ni bilo vedno tako?

Zdi se mi, da ni bilo vedno tako, kar šibi vlogo skupnega omizja. Ob tem bi imela še eno ugotovitev.

Katero?

Zavedam se, da je okrog nekaterih vprašanj težko ali nemogoče najti skupni jezik, kar je tudi normalno, saj imamo do posameznih vprašanj različne poglede. Vprašanje je, kako se obnašamo v takih primerih in do kakšne mere znamo sprejemati tudi prepotrebne kompromise, kot se dogaja v vsaki zreli družbi.

Demokratska stranka uživa veliko volilno podporo med Slovenci, včasih pa imamo vtis, da vpliv Slovencev v DS ni sorazmeren z njihovo volilno težo. Kaj menite o tem?

Zdi se mi, da ni ravno tako.

Kakšno pa je stanje?

Res je, da smo od ustanovitve Demokratske stranke Slovenci rabili kar nekaj časa, da smo se na novo organizirali ter utrdili našo prisotnost v stranki in na teritoriju. Ne smemo pozabiti, da je v tem obdobju prišlo do dokajšnjih notranjih sprememb, raznih primarnih volitev, zamenjav tajnikov itd.

Tudi kadrovskih?

V naši sredi je prišlo tudi do določene kadrovske pomladitve, saj so se nekateri zgodovinski voditelji komponente umaknili iz aktivne politike. Kljub vsemu pa je naša prisotnost še kako vidna in to predvsem v izvoljenih telesih, krajevnih upravah in ne nazadnje v številnih društvih in organizacijah. Mogoče moramo premostiti kakšno težavo v zvezi s komunikacijo in v večji meri valorizirati delo naših predstavnikov.

Kje boste dopustovali?

Če ne bo nepredvidenih težav vezanih na ekonomsko in politično situacijo v državi, se bom odpravila na potovanje v baltske države. 21. avgusta bom vsekakor že na prazniku Demokratske stranke na Opčinah.

S.T.

SLOVENIJA - Vinjete

Prvi teden avgusta rekord pri kršitvah

LJUBLJANA - Darsovi cestninski nadzorniki so v prvem tednu avgusta med nadzorom nad obvezno uporabo vinjet zabeležili rekordno število kršiteljev na tedenski ravni - odkrili so jih namreč 2059. Hkrati je Dars v prvem tednu avgusta na lastnih prodajnih mestih prodal 39.178 vinjet. V ta podatek niso vštete cestninske postaje, ker s tedenskim podatkom še ne razpolagajo. Prodali so tudi 5431 avstrijskih vinjet na mejnem prehodu Gruškovje in 4140 avstrijskih vinjet na cestninski postaji Hrušica.

Dars je zabeležil še en rekord - njegovi cestninski blagajniki so na lastnih prodajnih mestih (potrošniki lahko vinjete kupijo pri nadzornikih in cestninskih postajah ter na mejnih prehodih Gruškovje, Šentilj, Obrežje, Škofije in Feretiči) v prvem polletju prodali 153.208 vinjet, samo v juliju je bilo prodanih skoraj 120.000 vinjet. Sicer pa je Dars v prvem polletju prodal 818.941 letnih vinjet (816.927 za dvosledna vozila in 201.014 za enosledna vozila) v 2014 za enosledna vozila, 292.616 mesečnih in 1.271.469 tedenskih vinjet (od tega 15.372 za enosledna vozila).

V prvih šestih mesecih se je glede na enako obdobje lani prodaja letnih vinjet za dvosledna vozila zmanjšala za 0,96 odstotka oz. za 7947 vinjet. Na drugi strani pa se je na letni ravni povečala prodaja mesečnih vinjet za dvosledna vozila, in sicer za 29.253 vinjet oz. 11 odstotkov, in tedenskih vinjet za dvosledna vozila (za 148.702 vinjet oz. 13,4 odstotka).

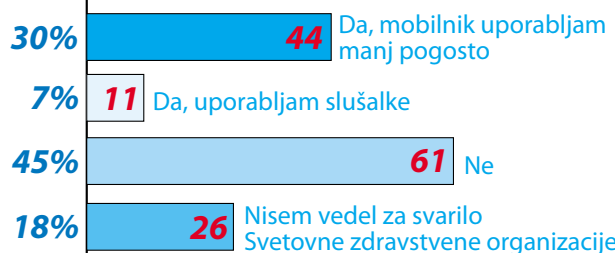
Cestninski nadzorniki so v prvem polletju izdali skupno 22.460 plačilnih nalogov, potem ko so jih v enakem obdobju lani 21.906. Največ prekrškarjev so izsledili na primorskem avtocestnem kraku (7963), sledijo štajerski avtocestni krak (6996), dolenski avtocestni krak (4845) in gorenjski avtocestni krak (2414). (STA)

SPLETNA ANKETA - Mobilni telefoni

Večina ne upošteva svaril zdravstvenih oblasti

Svetovna zdravstvena organizacija je pred nekaj tedni objavila strokovno ekspertizo, po kateri lahko tudi redna uporaba mobilnih telefonov poveča možnost raka na možganih. Časopisi so o tej raziskavi precej poročali, nekaj dni zatem pa so v javnost prišli podatki, da prodaja mobilnih telefonov nikakor ne upada, prej nasprotno. Iz ankete spletnega Primorskega dnevnika izhaja, da večina anketirancev, kljub svarilu zdravstvenih oblasti, še naprej, kot doslej, uporablja mobilne telefone. Le 30 odst. manj pogosto uporablja telefonke, 18 odst. pa jih sploh ni vedelo za raziskavo Svetovne zdravstvene organizacije.

Ali upošteвате svarilo Svetovne zdravstvene organizacije, da lahko redna uporaba mobilnih telefonov poveča možnost rakastega obolenja na možganih?

Moja knjiga poletja

Podpredsednica Pokrajine Gorica Mara Černič že od otroških let veliko bere. »Knjige so me navduševale že v šoli, začelo se je v bistvu z Bralno značko. Odtlej sem vseskozi rada brala, rekla bi, da preberem po knjigo ali dve na mesec,« pravi goriška političarka. Podnevi za branje sploh nima časa, zato se s svojim knjičkom ukvarja šele zvečer, preden zaspi. Navado ima, da bere po dve knjigi naenkrat. Na omarici je namreč mesto tako za razvedrilno knjigo, kot tudi za zahtevnejšo, strokovno literaturo. Za večerno sprostitev si privošči pustolovski roman ali kriminalko, ko ni preveč utrujena pa se loti knjig s politično in zgodovinsko vsebino. Knjige pogosto išče tudi po svetovnem spletu, kjer je izbira bogata.

Poletje je v prvi vrsti čas za razvedrilo. Mara Černič svetuje zatorej v teh mesecih preprostejše čtivo, »če-

prav sledi vsak svojemu osebnemu okusu, ki je seveda glavno vodilo pri izbira-

Podpredsednica pokrajinske uprave razkriva tako svojo duhovno bližino s samurajskimi bojevniki. Predstavniki opozicije naj bodo s kritiki na njen račun potemtakem kar previdni ... (af)

nju knjig«. Bralcem Primorskega dnevnika priporoča roman Šogun, delo pisatelja Jamesa Clavella iz 70. let. V njem spoznavamo japonsko kulturo, tradicije in umetnost vojne. »Roman je zajeten (strani je okrog tisoč), kljub temu pa ga dokaj hitro prebereš,« zagotavlja Černičeva.

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.eu

Primorski
dnevnik

POGOVOR - Direktor Zadružne kraške banke o sedanji gospodarski krizi

Podobnik: Špekulacija, umazana igra na koži šibkejših

»Tisti, ki ni prisiljen sedaj unovčiti investicij, ne bo imel izgub« - Vloga bank

»Vtis imam, da sedaj prihajajo na dan ... stari grehi. Končno je napočil čas, ko bo treba plačati stare račune.« Tako je direktor Zadružne kraške banke Aleksander Podobnik uvedel pogovor o gospodarski krizi, ki te dni polni stolpce časopisov in prazni denarnice investitorjev. Direktorjev uvod je bil kot nalašč iztočnica za potešitev radovednosti.

Na katere grehe namigujete?

Na dolgove držav. V zadnjih dvajsetih, tridesetih, štiridesetih letih smo živeli s tem, da so se države vedno bolj zadolževale. Sedaj bo treba - tako kaže - ta dolg poravnati.

Kdo zahteva poravnavo dolga?

De facto nihče.

Torej je vse to le fikcija?

Ne. Pojasnil vam bom s preprostim bančnim primerom. Če imaš kredit do preklica, ti je dana možnost črpanja kredita, dokler banka to dovoli. V trenutku ko banka zazna, da bi lahko ti zašel v škripce in bi imel težave z vračanjem kredita, lahko vpraša, da ga izplačaš. V podobnem položaju so se sedaj znašle številne države. Njihov dolg je prekomerno narasel, obenem so začele gospodarsko šepati. Drugi so se začeli bati, da ne bodo mogle biti kos svojim obveznostim ...

Kdo so ti »drugi«?

Meni tega gotovo ne bodo povedali. To so vsekakor največje banke na svetu. Ve se, da nekatere od teh živijo od špekulativnega trgovanja.

Ali se sedaj lahko ponovi kriza iz oktobra 2008 z afero Lehman brothers?

Lehman brothers je bila banka, ki je propadla. Tokrat ni problem bank: sedaj je problem držav.

Pomeni, da je položaj sedaj še hujiš?

Lahko bi tako bilo. Problem ameriškega dolga bi lahko imel daljnosežne posledice. Na vse, tudi na najbolj stabilne države.

Na primer?

Na primer na Nemčijo. Nemčija je upoštevana kot najbolj solidna država v Evropi, če ne na svetu. Država ima na tisoče milijard evrov v tujih obveznicah. Če druge države - Grčija, Italija, Španija - zaidejo v težave, bodo te te-

Direktor Zadružne
kraške banke
Aleksander
Podobnik

KROMA

žave pljusknile tudi do Nemčije. Kajti tisti denar so v glavnem posodile v nemške banke. Sedanje težave vsekakor izvirajo iz špekulacije.

Od kod ta špekulacija?

Oprostite. Vi sedaj kupite italijansko obveznico na fiksno obrestno mero po sto. Na primer deset tisoč evrov. Tako imate 10 tisoč evrov kapitala, ki vam bo donesl, recimo, 3 odstotke. Vi dobro veste, da je treba za večji riziko več plačati, in obratno. Zaradi tega imajo nemške državne obveznice najnižjo donosnost, ker se predpostavlja, da so najmanj rizične. Špekulanti so začeli kupovati obveznice po zelo visoki obrestni meri in torej po nizki ceni. Evropa je priskočila na pomoč, cena se je povečala, tako so špekulanti lahko zaslužili razliko. Pri tem pa se ne gre za deset tisoč evrov, temveč za milijarde evrov! Ali si lahko predstavljate, koliko so zaslužili v dveh dneh?

Gre za grdo igro ...

Za zelo umazano igro, odigrano na koži šibkejših.

Ali je možno dobiti kako orožje proti taki špekulaciji?

Upoštevati je treba več nivojev. Prvega predstavlja država, in tega ne moremo mi rešiti. Drugega predsta-

vljajo tako imenovani institucionalni investitorji.

Kdo so to?

V glavnem banke. Tudi naša banka ima danes kakih 70 milijonov investiranih v vrednostne papirje, ki so tako rekoč vedno na razpolago za prodajo, da jih lahko banka takoj unovči.

Ali bo ta kriza prizadela navadne ljudi, majhne varčevalce?

Tisti, ki ni prisiljen sedaj unovčiti investicije, to je tisti, ki ne rabi likvidnosti, ne bo imel izgub. Naši klienti, ki imajo svoje prihranke v vrednostnih papirjih in nimajo nujne potrebe po likvidnosti, na primer za nakup hiše, nimajo rizika. Dovolj je, da počakajo na zapadlost, in ne bodo izgubili nič.

Če pa si prisiljen prodati določene investicije?

Če si prisiljen prodati obveznice, ko je njihova cena zelo nizka, tvegaš izgubo enega delčka investicije. Ne vso investicijo, en delček.

Torej, kaj je za majhne varčevalce sedaj najboljšje?

Če imaš obveznice, si jih držiš. To je najmanjše zlo, če ne rabiš denarja. Če pa ga rabiš, boš itak prisiljen prodati.

Kaj pa tisti, ki imajo sedaj določeno likvidnost, in ne vedo, kaj bi z njo?

Svetoval bi jim investicije v kratkoročne zadeve. Delnice so v tem času precej rizične. Zato bi bilo najbolje - in častna beseda, sedaj ne govorim *pro domo mia* - najbolje bi bilo, ko bi pustili denar na računu in bi se zmenili z banko za boljšo obrestno mero, ali pa bi kupili kake bančne obveznice, za katere jamči banka in so zato manj rizične.

Kako pa ocenjujete zadnji gospodarski maneuver italijanske vlade?

Z uvedbo raznih kolkov in novih obdavčitev bo prizadel predvsem majhne investitorje. Tiste, ki investirajo po dvajset, trideset ali petdeset tisoč evrov. Z novimi poviški se tem ne bo splačalo več investirati, ker jim bo skoraj ves donos »požrl« kolk. To pa ne po krivdi banke. Tisti denar bo šel ves državi, ne banki. Banke se bodo morale uklopiti novim državnim normam.

Kaj je torej v tem gospodarskem trenutku najbolj smotno storiti s prihranki?

Ob vedno večjih obdavčitvah se bodo ljudje vedno bolj posluževali starih načinov prihrankov, s vezavami na hranilnih knjižicah, ali pa bodo pridržali denar na tekočih računih.

Ali je gospodarska kriza v Evropi odvisna od uvedbe evra?

Nikakor! Evropa je pod pritiskom, a ne zaradi uvedbe evra. Prepričan sem, da je bila uvedba evra zelo v redu zadeva, ki je prisilila poslovanje na način, na katerega nismo bili navajeni in pripravljeni.

Ali bi lahko pojasnili?

Evro predpostavlja resnost, produktivnost. Da vsi delamo, da vsi proizvajamo. Da vsi plačamo. V določenih državah je to povsem logično, v drugih ni. Od tod tolikšne razlike med državami z območja evra. V škripcih so se znašle prav države - Grčija v prvi vrsti - ki se niso znale prilagoditi temu novemu sistemu.

Katera je glavna nevarnost sedanje gospodarske krize?

Recesija. Če kriza privede do recesije, bo to pomenilo zmanjšanje proizvodnje in povečanje brezposelnosti s predvidljivimi socialnimi posledicami.

Marjan Kemperle

Pri Devinu ustavili ukradeno vozilo

Goriška prometna policija je v ponedeljek na avtocestnem priključku pri Devinu naletela na ukradeno dostavno vozilo. Policisti so po kontroli aretirali voznika, 27-letnega ukrajinskega državljana. Izkazalo se je, da je bil mercedes sprinter še isto noč ukraden v Milanu. Voznik je bil na poti proti vzhodni Evropi, policija pa ga je odvedla v tržaški zapor. Policija je v tem obdobju zaradi povečanega prometa poostрила nadzor na cestah.

Večkrat vpleten v preprodajo droge

Na grbi je imel dolgo vrsto kaznivih dejanj, povezanih s preprodajo mamil, zaradi česar je bil v Trstu svoj čas obsojen na tri leta in tri mesece zapore. 34-letnega Tržačana z začetnicama A. M. je tržaška policija nazadnje spet odvedla v zapor, ker mora prestati še zadnje tri mesece kazni. Moški je bil v preteklosti vpleten v ponarejanje denarja, nasilna dejanja, tatvine, prikrivanje in podobna dejanja. Leta 2006 so ga aretirali zaradi trgovine s heroinom in hašišem, obe snovi so našli v njegovem avtomobilu.

Neuspešni tatvini v trgovinah z oblačili

V nakupovalnem središču Le Torri d'Europa se je v ponedeljek popoldne pripetila tatvina, po kateri so policisti prijaviili sodstvu 18-letnika. Prvo tatvino je opazil upravnik ene izmed tamkajšnjih trgovin, ki je pri izhodu ustavil dva mladeniča. Oba sta pod hlačami nosila ukradene kratke hlače, med čakanjem na policiste pa je eden od dveh zbežal. Drugega, 18-letnega Albanca s stalnim bivališčem v Trstu, so prijaviili. Prav tako v ponedeljek popoldne pa je do poskusa tatvine prišlo v trgovini Upim na Korzu Italia. 42-letna srbska državljanka je šla mimo blagajne, ne da bi pokazala kozmetičnih izdelkov, hlač in majčke, ki so se skrivali v njeni torbici.

Prevrnjen avtomobil blizu Padrič

Dve osebi sta se baje lažje poškodovali v prometni nesreči, ki se je včeraj po 18. uri pripetila na avtocestnem priključku blizu Padrič. V smeri proti Trstu se je prevrnil avtomobil, posegli so tržaški prometni policisti, gasilci in rešilec, ki je slučajno peljal v isto smer. Osebe je pobralo oba poškodovana in ju pospremlilo na Katinaro.

Vsodržavni shod združenja policije

Tržaška kvestura obvešča, da bo 10. in 11. septembra v Veroni peti vsodržavni shod združenja policije ANPS. Sodelovala bo tudi tržaška sekcija, poimenovana po policistu Alianu Bracciju, ki je 30. oktobra 1975 v Milanu umrl med preprečevanjem ropa. Člani združenja in navadni občani se lahko udeležijo shoda, informacije nudijo na kvesturi, na telefonski številki 040-369009 in na elektronskem naslovu trieste@anpsitalia.it.

Anketa

www.primorski.eu

klikni
in izrazi svoje mnenje

Mislite, da bo svetovna finančna kriza prizadela tudi vaše prihranke?

- ☐ Da
- ☐ Ne
- ☐ Nimam prihrankov

REPENTABOR - Prevzela je mesto Andreja Berdona

Nova svetnica Tamara

Tamara Škabar Čok povečala prisotnost žensk v repentabskem občinskem svetu

Tamara Škabar Čok je včeraj prevzela mesto Andreja Berdona v repentabskem občinskem svetu. Berdon je v začetku meseca predložil odstopno izjavo, svoje mesto je zapustil zaradi institucionalnih in delovnih obveznosti, je na začetku včerajšnje kratke občinske seje, sklicane po hitrem postopku, pojasnil župan Marko Pisani. Berdonu, ki je bil sedem let občinski svetnik na Repentabru, pred tem pa eno mandatno dobo tudi v Trstu, se je zahvalil za njegovo delo, za trud in nasvete, spomnil pa je, da ga je bil prav Berdon povabil, naj pred dobrimi sedmimi leti kandidira za repentabskega župana.

Tamara Škabar Čok ima »neoporečno repensko poreklo, saj so bili vsi njeni nonovi in none po rodu iz Repna,« jo je predstavil Pisani. Prva neizvoljena na listi Skupaj-Insieme je povečala žensko prisotnost v občinskem svetu, sama je napovedala, da bo delovala v prid občine in domačih krajev. Ob županu Pisaniju jo je pozdravil tudi vodja skupine Angelo Barani, njen prihod pa so svetniki pozdravili z aplavzom.

Kolegi ploskajo novi občinski svetnici Tamari Škabar

KROMA

OBČINA TRST - Soglasje večine proti zakonskemu osnutku Fontana

Tržaški občinski svet odobril resolucijo VZPI-ANPI

V Rimu bodo posredovali proti priznanju nekdanjih borcev RSI - Resolucijo sprejela tudi ZSKD

Tržaška občinska uprava bo posredovala pri najvišjih predstavnikih oblasti, da bi preprečila sprejetje tako imenovanega zakonskega osnutka Fontana. Tako piše v resoluciji, ki so jo podpisali vsi načelniki večinskih strank in jo je na četrtkovi seji občinskega sveta sprejela pristojna odbornica, podžupanja Fabiana Martini.

O zakonskem osnutku 3442, ki ga je predložil prvi podpisnik Gregorio Fontana, bo razpravljala poslanska zbornica, saj ga je že odobrila IV. poslanska komisija (za obrambo). Osnutek med drugim predvideva dodelitev statusa pravne osebnosti združenju pripadnikov fašističnih enot RSI (Repubblica Sociale Italiana).

Proti priznanju fašističnih kolaboracionistov je Vsedržavno združenje partizanov Italije (ANPI) začelo kapilarno akcijo, ki so jo že podprle razne javne uprave in organizacije po Italiji. Tržaška sekcija združenja je resolucijo poslala deželni upravi Furlanije-Juljske krajine, Pokrajini Trst in vsem njenim občinam ter organizacijam ARCI, SKGZ, SSO in ZSKD. Kot nam je včeraj pojasnila predsednica Stanka Hrovatin, sta se doslej odzvali le Občina Trst in Zveza slovenskih kulturnih društev, pričakujejo pa, da bodo po poletnem premoru naleteli tudi na druge pozitivne odzive. O tej in drugih zadevah so člani borčevskih organizacij včeraj seznanili župana Cosolinija, danes pa jih čaka še sestanek z deželnim odbornikom De Anno (o obeh bomo še poročali).

V občinski resoluciji piše, da italijanska republika in njena ustava temeljita na Odporništvu, zato občinski svet naroča županu in njegovemu odboru, da posreduje pri predsedniku republike Napolitanu, poslanske zbornice Finiju in senata Schifaniju: tržaški občinski svet namreč obsoja »katerokoli zakonodajno pobudo, ki minira demokratski ustroj Republike, skuša pomešati zgodovinske odgovornosti in potvarja spomin na odporniško gibanje, ki je temelj italijanske Republike«.

Enoglasno podpora resoluciji VZPI-ANPI je izrazil tudi deželni odbor ZSKD, ki je predsednika Igorja Tuto pooblastil, da o njej informira predsednika republike in poslanske zbornice. Kot so zapisali, so zaskrbljeni »zaradi ponavljajočih se pobud za ovrednotenje fašistične stranke in tistih, ki so se borili proti osvoboditvi naše države, se omadeževali z groznimi kaznivimi dejanji ter z izdajstvom v službi nacističnega okupatorja«. A tudi prepričani, da »morajo Institucije vedno ohraniti in oživljati vrednote odpornišva in antifašistične Ustave, v kolikor so skupno bogastvo za ohranjanje demokratičnega sožitja in svobode vseh državljanov«. (pd)

Delegacijo tržaških borčevskih organizacij je včeraj sprejel župan Roberto Cosolini

KROMA

KANALSKA DOLINA - Gasilci odselili tržaško skupino Agesci

Reka ogrožala skavte

Ponoči je 40 mladih iz varnostnih razlogov zapustilo šotore - Preostali del noči prebili na trbiškem sedežu gasilcev

Prva noč na taboru je za mlade skavte vedno nekaj posebnega, za skupino tržaških skavtov italijanske organizacije Agesci pa je bila izredno vznemirljiva. Štirideset skavtov (sedem polnoletnih voditeljev in 33 izvidnikov ter vodnic, starih od 11 do 15 let) so v Kanalski dolini včeraj med 3. in 4. uro zjutraj spravili na varno trbiški in videmski gasilci v sodelovanju s karabinjerji iz Naborjeta. Po besedah funkcionarja videmskega poveljstva gasilcev je šlo samo za preventiven varnostni ukrep. Zaradi močnih padavin je namreč manjši pritok reke Zajzera (*na arhivski sliki*) prestopil bregove, sama reka pa je zelo narasla. Tržaški skavti so se v ponedeljek utaborili ob reki.

Skavte je ponoči na morebitno nevarnost opozorila skupina prostovoljnih gasilcev iz Naborjeta in Ovčje vasi. Po klicu na pomoč je okrog 3. ure stekla akcija, med katero so gasilci odpeljali vse skavte v svoj trbiški sedež. Tam je mladina prebila preostali del noči. Občina Naborjet-Ovčja vas je med evakuacijo tabora ponudila neke zasilne prostore, ki pa so bili po ocenah gasilcev baje neprimerni.

Kakorkoli že, včeraj okrog 9. ure (le kakih pet ur po prisilnem odhodu) so se skavti vrnili na tabor in svoje šotore premaknili nekoliko proti severu, dlje od bregov. Gasilci so potrdili, da ni bilo škode, taborjenje ob reki pa je po njihovih ocenah v tem času neprimerno, saj so avgustovske padavine v Kanalski dolini obilne.

Skavti se po eni sami noči seveda niso hoteli odpovedati taborjenju, zdaj naj bi bili povsem na varnem. Nemirna noč pa bo pripadnikom druge tržaške skupine organizacije Agesci, ki se navadno sestaja v župniji sv. Petra in Pavla v Ulici Cologna, še dolgo ostala v spominu. (af)

su neprimerno, saj so avgustovske padavine v Kanalski dolini obilne.

Skavti se po eni sami noči seveda niso hoteli odpovedati taborjenju, zdaj naj bi bili povsem na varnem. Nemirna noč pa bo pripadnikom druge tržaške skupine organizacije Agesci, ki se navadno sestaja v župniji sv. Petra in Pavla v Ulici Cologna, še dolgo ostala v spominu. (af)

Najlepši Tržačanki bosta tudi letos dve

Že nekaj let prireajo v Trstu kar dve letni tekmovanji z nazivom Miss Trieste, zaradi česar so bile pred leti tudi pravde na sodišču. Ena prireditev je povezana z vsedržavnim tekmovanjem Miss Italia (organizira jo Dario Diviacchi), drugo pa z nekaterimi modnimi hišami (v režiji Fabia Antonazza in zgodovinskega koordinatorja Fulvia Marion). Finale prvega omenjenega tekmovanja bo drevi ob 21.30 v Sesljanu, zmagovalka bo nadaljevala svojo pot proti vsedržavnemu finalu. Antonazzova in Marionova prireditelj pa bo v nedeljo ob isti uri v mestnem kopališču Ausonia. Tam so lepoticke kronale že v 80. letih, ko so zmagovalke z gotovostjo vedele, da so »edine najlepše v Trstu«.

95-letnica smrti Nazaria Saura

Ob 95. obletnici smrti Nazaria Saura bodo danes na sporedu tradicionalne pobude, ki jih v sodelovanju z Občino Trst prireja ezulska organizacija ANVGd. Ob 10.30 bodo položili venec v spominskem parku, ob 19. uri pa bo večerna maša v cerkvi rožnega venca na Starem trgu. Po obredu bo na vrsti spreved, pred Veliki trg pa bodo priplula plovila krožka Nazario Sauro in veslaškega krožka Saturnia. Sklepni dogodek bo polaganje venca pod Saurav spomenik pred Pomorsko postajo. Uradni govornik bo Renzo Codarin.

V naravoslovnem muzeju o kačah in ugrizih

Jutri ob 19. uri bo večer v mestnem naravoslovnem muzeju (Ul. Tominz 4) namenjen kačam. Obiskovalci bodo preko starih primerkov, ki jih hranijo v muzeju in fotografij spoznali svet kač. Nicola Bressi bo orisal prvo pomoč v primeru kačinega ugriza ter nekaj preprostih predpisov za preprečevanje le-teh.

Zaprta študijska dvorana generalnega arhiva

Občina Trst obvešča, da bo študijska dvorana generalnega arhiva v pritličju Ul. Punta del forno 2 (soba številka 4) zaprta za javnost do srede, 31. avgusta. Zaprte bodo hkrati referenčne storitve in informativna točka arhiva. Po običajnem delovnem času bodo ponovno vse odprli v četrtek, 1. septembra. Delovni čas študijske dvorane in info točke: od ponedeljka do petka od 9. ure do 12.30, ob ponedeljkih in sredah tudi od 14. do 17. ure. Delovnik referenčnih storitev: ob ponedeljkih in sredah od 14. do 17. ure, ob torkih, četrtek in petkih od 9. ure do 12.30.

POGOVORI Z ODLIČNJAKI - Tanja Valič (Licej Franceta Prešerna)

Vsak se uči na svoj način

Maturitetni referat posvetila taborišču Mauthausen - Profesor ti ne more prinesiti vsega na krožniku

Tretja od odličnjakinj klasične smeri Liceja Franceta Prešerna, ki se ponaša z najvišjo oceno 100/100 na državnem izpitu, je Tanja Valič z Opčin, ki je stotica ni presenetila, saj je vsa leta šolanja prejela visoke ocene in je zato tak razplet pričakovala, čeprav ni bila stoodstotno prepričana.

Tanja je maturitetni referat posvetila nacističnemu koncentracijskemu taborišču Mauthausen, za kar se je odločila iz dveh razlogov: »Prvi je bil ta, da je to taborišče manj poznano. Ko pomislimo na taborišča, pomislimo najprej na Dachau ali Auschwitz in ne na to, kljub temu, da je bilo to zelo hudo taborišče. In potem, ker je bil tu zaprt moj praded in zato sem že od majhnega hotela vedeti kaj več o tem taborišču,« pravi openska odličnjakinja, ki je pred petimi leti izbrala klasično smer na nasvet profesorjev in prijateljev: »Vsi so mi svetovali to smer in jaz nisem vedela, kam bi šla in zato sem se potem odločila za klasično,« pravi Tanja, za katero je bila to trda izkušnja in ne ve, če bi izbiro ponovila.

Na vprašanje, ali je način poučevanja primeren za današnji čas, nam je Tanja odgovorila, da veliko odvisi od dijakov samih: »Profesor ti ne more prinesiti vsega na krožniku, torej, če

te nekaj zanima, si greš pogledat. Mislim, da so metode pravilne: nekateri profesorji imajo boljše, nekateri slabše, vendar potem je vse odvisno, kako si ti dobiš svojo metodo, ker smo vsi različni in se vsak uči na svoj način. Po mojem ni vedno šola tista, ki ne gre, tudi dijaki sami si moramo zavhati rokave in se učiti,« pravi Tanja, za katero dijaki vedno manj jemljejo usodo v svoje ro-

ke: »Vedno čakamo, da nam kdo olajša pot, da nam pomaga, vsaj tako se mi je zdelo.«

Za opensko odličnjakino vsebuje recept za najvišjo oceno na maturi zagotovo učenje skozi vseh pet let in sprotno ponavljanje: »Če delaš sproti in si pogledaš, kaj si delal v šoli in ti je jasno, kadar si obravnaval tisto snov, potem je tudi lažje si zapomniti nekatere stvari,« pravi Tanja, ki je za maturo vsekakor pospešila študij in poglobila predvsem tiste stvari, ki jih med letom ni oz. so ji delali težave.

Zunaj šolskih zidov se Tanja Valič posveča igranju odbojke pri društvu Sloga in obiskovanju tečajev angleškega jezika pri Skladu Mitja Čuk, v začetku julija pa se je skupaj z drugimi izbranimi maturanti udeležila nagradne ekskurzije po Sloveniji, ki je predstavljala zanimivo izkušnjo: »Naredili smo krog po vsej Sloveniji in bili tudi v krajih, v katerih jaz nisem nikoli bila,« pravi Tanja, ki se je potem skupaj z družino podala v Avstrijo, v načrtih pa je tudi počitnikovanje na Hrvaškem. Jeseni pa namerava poskusiti študij medicine, čeprav ni še stoodstotno prepričana in se utede premisliti. Tudi v tem primeru, pravi, bo vsekakor izbrala znanstveni predmet, humanistike je bilo namreč dovolj. (iž)

LONDON - Pričevanje Tržačana

Med izgredi so ga udarili v obraz

London gori, kakor v znani pesmi punk rock skupine The Clash. V nemirih, ki so v prejšnjih dneh izbruhnili v kozmopolitski angleški prestolnici, jo je izkupil tudi Tržačan, ki je s svojim mobilnim telefonom snemal burno dogajanje na ulicah.

27-letni Michele Luppi živi in dela v Londonu, točneje v sladoleadni v četrti Soho. V nedeljo je v multietnični četrti Brixton snemal izgrede in ljudi, ki so se lotili plenjenja v trgovini s športnimi oblačili Foot Locker. Posnel je tudi molotovki, ki sta leteli proti trgovini. Tržačanu se je že po nekaj minutah približal mladenič in ga s pestjo udaril v obraz. Uničil je mobilni telefon, Luppiju pa skoraj zlomil nos.

Tržačan je vsekakor zdrav, o svoji mali zgodbi se je pogovarjal s tiskovno agencijo Ansa. Priznal je, da je sredi nemirov nevarno samo v primeru, da začne snemati ali fotografirati. Pristavil pa je, da izgredniki vseskozi plenijo, netitjo požare in se tepejo s policisti. Niti njemu, ki se je znašel v središču dogajanja, ni čisto jasno, zakaj je do vsega tega prišlo. Marsikdo omenja razširjeno jezo zaradi nasilnega dogodka, do katerega je prišlo prejšnji četrtek. Tedaj je policija v nejasnih okoliščinah ubila temnopoltega 29-letnika. »Po mojem mnenju, a tudi po poročanju številnih televizijskih dnevnikov, pa je to samo izgovor, s katerim so se reveži lotili plenjenja,« je dejal Luppi. Dodal je, da je v Londonu te dni adrenalina zelo visok, saj stalno tulijo sirene in letijo helikopterji.

ZDRUŽENJE STARŠEV NSŠ SV. CIRILA IN METODA

Zaključil se je prvi sklop taborov

Drugi niz se bo pričel 21. avgusta, in sicer z delavnico angleškega jezika

Udeleženci tabora Morska zvezda v Piranu

Prejeli smo dopis, ki ga rade volje objavljamo:

Prvi tabor se je odvijal v Sevnem pri Novem Mestu. Tu so se zbrali tisti, ki so želeli poglobiti svoje znanje kulinarike in se preizkusiti v jahanju. Krpanova kobila in Mizica, pogrni se! sta se odvijala na posestvu in v prostorih Kmetijske šole Grm. Za nas so pripravili poleg kulinarike in jahanja tudi vrsto zanimivih delavnic. Otroci so imeli možnost spoznati živinorejo, pletarstvo, aranžerstvo in čebelarstvo. Odpeljali smo se na češnje na Gorjance, ogledali smo si Novo mesto, posladkali v šolski slaščičarni. Obiskali smo tudi grad Otočec z viteško dvorano in se preizkusili v golfu. Zadnji dan pa smo pričakali starše, da so jim otroci pokazali česa so se naučili, saj jih je pričakala bogato obložena miza in prikaz jahalne ure.

Naslednji je bil na vrsti kemijski tabor Čarobni napoj v Ljubljani. Udeleženci so vsak dan spremljali kemijske eksperimente na Inštitutu Jožefa Stefana pod vodstvom mag. Tomaža Ogrina. Ogledali so si še nekatere oddelke, ki delujejo na Inštitutu, kot npr.: center za robotiko, mobilni ekološki laboratorij in center za razvoj materialov. V popoldanskih urah pa so udeleženci spoznavali Ljubljano in njene ustanove. Tako smo že prvi dan imeli voden ogled Državnega zbora RS, naslednji dan nas je vodička spremljala po Cankarjevem domu, nato smo se sprehodili po Tivoliju do grada Cekin, kjer smo si

ogledali razstavo ob 50 letnici Adrie Arways. Tretji popoldan smo namenili obisku živalskega vrta. Zadnji popoldan smo se pa sprehodili po mestu in knjižarnah. V petek v jutranjih urah so nas sprejeli na Izobraževalnem centru za jedrsko tehnologijo, kjer je udeležencem o jedrski energiji predaval dr. Radko Istenic. Tako smo zaključili teden namenjen kemiji.

Kot zadnji tabor prvega sklopa je bil Morska zvezda v Piranu. Ta tabor je namenjen morskbi biologiji. Tabor je v jutranjih urah vodila biologinja Veronika Gerdol. Otroci so ves teden pod njenim vodstvom spoznavali morje in obalo. Nastanjeni smo bili na Morski biološki postaji, kjer smo imeli na razpolago opremljen laboratorij. Popoldne pa smo zaradi vročine v glavnem namenili kopanju. Ogledali smo si Akvarij in Muzej podvodnih dejavnosti. Sprehodili smo se po Piranu in obiskali letni kino. Zadnji večer pa smo zaključili z večerjo na plaži in nočnim kopanjem ob polni luni.

Zdaj pa je že vse nared za drugi sklop taborov. Od 21. do 26. avgusta bo na vrsti tabor angleškega jezika Jezikajte, vodili ga bodo mentorji angleškega materinega jezika. Namenjen je vsem, ki bi radi osvežili in izpopolnili svoje znanje angleščine. Primeren je za otroke od 9. do 17. leta. Oblikovane bodo tri skupine, udeleženci pa bodo deljeni glede na predznanje. V jutranjih urah bodo na sporedu tri učne ure, popoldan pa se bodo zvrstile razne delavnice, šport-

na, gledališka in umetnostna. Večer pa bodo namenjeni kvizom, družabnim igram in filmom.

Šahovska in računalniška delavnica Mišk@ bo na sporedu od 29. avgusta do 2. septembra na Trgovskem zavodu Žiga Zois, namenjena je otrokom od 2. razreda osnovne do 3. razreda srednje šole, otroci bodo spoznavali programe Office-a (word, excel in power point), uporabo interneta in sploh vsega, kar jim je lahko v pomoč pri izdelavi raziskave, obenem pa se bodo lahko preizkušali v šahu, večni igri strategije.

Od 5. do 9. septembra pa pripravljamo biološko in fotografsko delavnico POGLEJ PTICKA! Delavnica bo delno potekala na Zavodu Žiga Zois in delno na Krasu. Delavnico bo vodil biolog, ki bo otrokom razkril svet plazilcev, ki živijo pri nas. Delavnica je namenjena tistim, ki si želijo spoznati plazilce in izvedeti kaj novega o njih, na tak način bodo otroci premagovali strah in podirali stereotipe o teh vrstah živali. Opazovali bodo kuščarje in jih fotografirali. Obiskali bodo kraške kale. Delavnica je namenjena otrokom od 2. razreda osnovne šole dalje.

Zato, da lahko vse te tabore izpeljemo, pa se moramo zahvaliti Uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu in Združenju Kraški banki, ki sta nam vedno ob strani in nas finančno podpirata.

Razpoložljivih je še nekaj mest. Za vse informacije in prijave smo Vam na voljo na 3202717508 (Tanja) ali po mailu: zscirilm Metod@gmail.com.

TRG GOLDONI - Zduženje Coped

Ob tradicionalni poletni brošuri vrsta drugih pobud

Zduženje Coped Camminatrieste, ki promovira kulturo hoje ali uporabe javnih prevozov po mestu, je včeraj dopoldne na trgu Goldoni predstavilo svoje delovanje in tradicionalno knjižico *Vacanze coi fiocchi*.

Letošnja paleta pobud združenja je dokaj pestra. Poleg številnih dogodkov, ki so se zgodili v preteklih mesecih, kot na primer srečanje z videmskim županom Furio Honselom o varnosti na cestah ter sprehod po Barkovljah s kardiovaskularnim centrom na Valentinovo, se bodo v prihodnjih mesecih zvrstili še drugi. V septembru načrtujejo sprehod s Ferdinandom do Velikega trga in srečanje s tržaškim županom Cosolinijem. V začetku oktobra bodo priredili Dan pešca (Giornata del pedone) s prireditvijo v inštitutu v Valmauri in odprtjem razstave *20 let Camminatrieste in 10 let sodelovanja z inštitutom*. Ob tem pa se bodo še sprehodili od šole Foschiatti do inštituta Valmaura. V drugi polovici oktobra pa je na programu zapisan sprehod za varnost na cestah *Dečki in vnuki, študentje in pešci: gremo v šolo s Pešbusom* (Nonni e nipoti, studenti e pedoni: andiamo a scuola a Piedibus) z Ricmanj do Pon-

čane po kolesarski stezi. Poleg tega pa bodo še organizirali sprehod po Trstu, da bi odkrili staro in novo mesto ter skrite poti, ki vodijo po njem.

Včeraj dopoldne so predstavniki združenja predstavili že 12. izdajo knjižice *Vacanze coi fiocchi*. Vsako leto združenje Coped Camminatrieste izda knjižico, v kateri so zapisana pravila varne in odgovorne vožnje, da bi preprečili prometne nesreče. Poleg tega vsebuje nasvete nekaterih znanih italijanskih osebnosti, kot na primer pevke Fiorelle Mannoia, filmskega igralca Diega Abbatantuona, astrofizikarke Margherite Hack, ki je med drugim tudi častna predsednica združenja, prvakinja v sabljanju Margherite Granbassi in drugih. Bogatijo pa jo še zabavni stripi.

Knjižica je koristna, saj previdnosti na cestah ni nikoli dovolj. Novinar in pisatelj Piero Angela v uvodniku pravi, da vsak dan na italijanskih cestah izgubi življenje preko deset ljudi. Kaj če bi raje pritisnili manj na pospeševalnik in ne vozili pod vplivom alkohola ali mamil? Kajti »**pri-speti na cilj, je bolj pomembno kot oditi**,« meni Margherita Hack, a ni edina. (and)

KULTURA - Komisija za beneške dialekte

Jezikovne manjšine zapostavljajo narečja?

V petek se bo prvič sestala deželna komisija za ovrednotenje beneških narečij, ki jo sestavljajo pristojni deželni odbornik Elvio De Anna, ravnatelj oddelka FJK za kulturo, dva strokovnjaka ter trije poznavalci dialektov. Univerzi v Trstu in v Vidmu sta kot izvedenca izbrali Renza Pellegri-nija in Federica Vicaria, deželni svet pa je kot poznavalce imenoval Eddo Brezzo Vidiz, Ivana Crica in Leonarda Tognona.

Predsednik kulturne komisije deželnega sveta Piero Camber (Ljudstvo svobode) pozdravlja umestitev komisije, ki bo od blizu spremljala izvajanje tozadavnega deželnega zakona o beneških narečjih. Zastopnik tržaške desne sredine se tudi tokrat ne more izogniti polemiki z jezikovnimi in narodnimi manjšinami, saj bo po njegovem zakon o narečjih končno koristil občanom Furlanije-Juljske krajine, ki nimajo nič skupnega z deželnimi zakoni za Slovence, Furlane in Nemce. Zakoni za zaščito narodnih

manjšin so v bistvu izključili preostale prebivalce FJK, ki ne pripadajo manjšinskim skupnostim in ki na sprotno gojijo beneške dialekte. Popolnoma odveč polemika, saj gre za ločene zadeve, ki jih Camber meče v isti koš. To so očitno njegove priljubljene poletne teme. Pred kratkim je predlagal, da bi v splošni popis italijanskega prebivalstva v naši deželi uvrstili tudi vprašanje o narodni pripadnosti posameznika. Nekaj dni zatem je predstavnik Berlusconijeve stranke zahteval ukinitve simultane-ga prevajanja v slovenščino in furlanščino v deželnem parlamentu.

Deželni zakonodajalec je med beneška narečja uvrstil tržaško narečje ter dialekte, ki jih govorijo v Laškem, Gradežu, Maranu Lagunare, Miljah ter v nekaterih območjih v okolici Vidma, Pordenona in Gorice. V deželnem zakonu številka 5 iz lanskega leta se omenja tudi narečje beneškega izvora, ki ga govorijo v Istri in Dalmaciji.

KRIŽ - Prijetno srečanje

Bivše kriške prvošolke in prvošolci obujali spomine

Srečati se z bivšimi sošolci prvega razreda osnovne šole po 50-ih letih je res lepo doživetje. Vezi, ki se ustvarjajo in razvijajo v otroških letih, so posebno pomembne in dragocene, saj jih spremljajo številni dogodki in različni občutki, ki pustijo v nas globoko sled. Na sliki so veselo razpoloženi bivši učenci prvega razreda, ki so leta 1961 prestopili prag slovenske osnovne šole v Križu. Obletnico so želeli praznovati na skupni večerji in so, kot se ob takih prilikah spodobi, prijetno pokramljali in se ob obujanju spominov tudi sproščeno nasmejali.

SV. JUST - Na grajskem dvorišču

Sedem poletnih filmskih večerov

Niz v okviru pobude Serestate se bo začel v petek s filmom Kraljev govor

Pestra poletna prireditev Serestate nam bo dva avgustovska vikenda ponudila tudi poletne filmske večere na prostem. Organizatorja dogodka, Bonaventura in La Cappella Underground, bosta v sodelovanju z Rossettijem filmsko platno postavila na dvorišču gradu sv. Justa, letni kino pa bo ponudil sedem filmov, od katerih pet odmevnih filmov sploh ne potrebuje posebne predstavitve. To sta na včerajšnji novinarski konferenci povedala Gianni Torrenti iz zadruga Bonaventura in predsednik združenja La Cappella Underground Daniele Terzoli, ki sta se za pomoč pri realizaciji letnega kina zahvalila Občini Trst, Deželi FJK in Fundaciji CRTrieste.

Kot smo slišali na včerajšnji predstavitvi dogodka, bo letni kino v atriju gradu sv. Justa od 12. do 21. avgusta prikazal pet filmov, ki so prejeli različne ugledne mednarodne nagrade, en film bodo v Trstu prikazali premierno, en film pa je lansko leto dodobra napolnil italijansko kinematografsko blagajno. Grajsko dvorišče bo najprej gostilo z oskarjem večkrat nagrajeni film Kraljev govor - The King's speech Toma Hooperja, britansko dramo, ki govori o jecljajočem an-

gleškem kralju Juriju VI. z nepozabnim Colinom Firthom v vlogi monarha. Ta film bo na sporedu v petek, 12. avgusta, ob 21. uri. Zgodovinski drami bo sledila italijanska uspešnica Habemus papam, ki se bo odvrtela v soboto, 13. avgusta. Brata Coen se bosta na grajskem dvorišču predstavila v nedeljo, 14. avgusta z vesternom Pravi pogum - True Grit, ki je pravzaprav rimejk istoimenskega vesterna iz leta 1969, v katerem je v glavni vlogi nastopil John Wayne. Temu filmu bo sledila duhovita satira na temo italijanskega severa in juga režiserja Luce Miniera Benvenuti al sud. Film bo na sporedu v ponedeljek, 15. avgusta. Vse omenjene filme bo moč videti v originalnem jeziku, angleške verzije pa bodo pospremili podnapisi v italijanščini.

Grajski film pod zvezdami se bo nadaljeval predzadnji avgustovski konec tedna, ko bodo na svoj račun prišli še drugi zamudniki s filmi, ki so si jih želeli ogledati med letom, a jim to ni uspelo. V petek, 19. avgusta, se bo predstavil film The Tempest režiserke Julie Taymor, v katerem igrata Helen Mirren in Russel Brand. V soboto, 20. avgusta, bo na vrsti kitajski film Detective Dee e il Mi-

Desno plakat filma Kraljev govor, s katerim se bo filmski niz začel, levo prizor iz filma Habemus papam

stero della Fiamma Fantasma, ki bo projiciran prvič v Italiji. Poletni kino pod zvezdami pa se bo zaključil s Črnim labodom, psihološkim trilerjem, v katerem igra Natalie Portman, ki je za vlogo balerine prejela tudi oskarja. Film se bo odvrtel v nedeljo, 21. avgusta.

Izbor odmevnih filmov pretekle kinematografske sezone sta pohvalila tudi župan Roberto Cosolini in občinski odbornik za kulturo Andrea Mariani, ki sta na včerajšnji predstavitvi filmskega programa menila, da je prav, da se v tradicionalno prireditev Serestate vključi tu-

di sedma umetnost. Župan Cosolini pa je izrazil tudi zadovoljstvo nad izbiro lokacije, saj je, kot je dejal, kot mladenič zelo rad zahajal na dvorišče gradu sv. Justa, kjer so nekoč redno vrteli filme. Naj kot zanimivost povemo, da letni kino na gradu sv. Justa ne deluje več od leta 2000.

Za vse zainteresirane naj povemo še to, da bodo vsi omenjeni filmi doživeli eno projekcijo, ki se bo začela ob 21. uri. Za vstopnice bo treba odšteti le tri evre. V primeru slabega vremena pa bodo filmske projekcije prenešene na druge datume. (sč)

STARO PRISTANIŠČE - Prihodnji vikend podaljšano odprtje

Ob bienalu tudi malice, aperitivi in ...nova razstava

Pogled na dve razstavljeni deli v skladišču 26

KROMA

V tržaškem starem pristanišču se nadaljuje tako imenovani Razpršeni bienale (Biennale diffusa), ki so ga v skladišču 26 odprli pred dobrim mesecem dni.

V obnovljenih prostorih čudovitega primera pristaniške arhitekture 19. stoletja so na ogled umetnine 172 slikarjev, kiparjev, fotografov, grafikov in drugih ustvarjalcev iz Furlanije-Juljske krajine ter iz držav Srednjeevropske pobude.

Po mnenju marsikaterega strokovnjaka je umetniška vrednosti številnih razstavljenih del precej dvom-

ljiva, izrednost lokacije, ki je bila doslej javnosti nedostopna, pa je že sama na sebi magnet za obiskovalce in, resnici na ljubo, vredna obiska. Razstava je na ogled vsak dan od 10. do 21. ure, v petek, soboto, nedeljo in v ponedeljek, 15. avgusta, pa do 23. ure.

V drugem nadstropju skladišča 26 deluje po novem tudi Mag 26 Café, kavarna in restavracija, ki ponuja malice, aperitive, kosila in večerje (odprta je od 10. ure dalje).

V petek pa bodo v skladišču 26 odprli novo razstavo »Signori, si parate! Come viaggiavamo nella Mitteleuropa 1815-1915«.

Zamislila sta si jo Marino De Grassi in Marina Bressan, posvečena pa je potovanjem v času avstro-ogrškega cesarstva. Na ogled bo preko štiristo eksponatov iz zasebnih in javnih zbirk: kovčki, zemljevidi, turistični vodniki, fotografije ...in celo nekaj primerov prevozihih sredstev.

Posebno pozornost bodo posvetili potovanjem, ki so jih opravili člani cesarske rodbine Habsburžanov; razstavljene bodo slike iz Miramarskega gradu, Goriških pokrajinskih muzejev in drugih zbirk.

V NEDELJO Repentabor v Morandinijevih verzih iz leta '57

V sklopu proslav, ki jih repentabska občinska uprava posveča 1.100-letnici prve omembe Tabra, bo v nedeljo zanimiv kulturni dogodek. Na predvečer velikega šmarna prireja namreč Skupina-Gruppo 85, v sodelovanju s Hišo literature in društvom Kraški dom, branje pesnitve Repentabor, ki jo je leta 1957 napisal furlanski pesnik Luciano Morandini.

Zbirališče ob 18.30 pri gostilni Furlan na Poklonu pri Colu. Udeleženci se bodo nato podali do bližnje Poti pesnikov, kjer bosta verze brala Marko Kravos in Patrizia Vascotto.

Jutri film In this world v gledališču Basaglia

V okviru pobude Gledališče v gledališču 2011 in niza filmov Road movies 2000 bodo jutri ob 21. uri na dvorišču gledališča Basaglia v Trstu zavrteli dramatičen film »In this world - Co-se di questo mondo«. Film angleškega režiserja Michaela Winterbottoma iz leta 2002 bodo predvajali v originalnem jeziku z italijanskimi podnapisi. Leta 2003 na Berlinskem filmskem festivalu so filmu podelili zlatega medveda, najprestižnejšo nagrado festivala in eno izmed najpomembnejših na svetu, ki zaostaja le za ameriškimi oskarji in zlato palmo v Cannesu. Naslednjič bo filmska predstava na vrsti 18. avgusta, ko bodo predvajali film »Il treno per il Darjeeling«. V primeru slabega vremena bo film v dvorani gledališča.

Vodeni obiski Petrarcoe razstave

V Petrarcovem muzeju Piccolomineo v Trstu (Ul. Madonna del mare, 13, 3. nadstropje) se vodeni obiski razstave Francesco Petrarca: biografija, dela in sreča nadaljujejo tudi v avgustu. Naslednji vodeni obiski so na voljo jutri, v četrtek 18. in 25. avgusta ob 17. uri ter v soboto 13., 20. in 27. avgusta ob 11. uri. Muzej je drugače odprt od ponedeljka do sobote od 9. do 13. ure, ob četrtek tudi od 15. do 19. ure, 15. avgusta bo muzej zaprt. Rezervacije za vodene obiske v angleščini in španščini ali v italijanščini izven napovedanih urnikov sprejemajo na telefonskih številkah 040 6758184 ali 040 6758200.

Včera danes

Danes, SREDA, 10. avgusta 2011
LOVRENC

Sonce vzide ob 5.59 in zatone ob 20.21 - Dolžina dneva 14.22 - Luna vzide ob 18.11 in zatone ob 2.20

Jutri, ČETRTEK, 11. avgusta 2011
SUZANA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 20 stopinj C, zračni tlak 1013,9 mb raste, vlaga 53-odstotna, veter 37 km na uro vzhodnik, severo-vzhodnik, burja, nebo oblačno, morje razgibano, temperatura morja 25,1 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 13. avgusta 2011

Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Melara - Ul. Pasteur 4/1 (040 911667), Drevored XX. septembra 6 (040 371377), Milje - Ul. Mazzini 1/A (040 271124).

Prosek (040 225141) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Melara - Ul. Pasteur 4/1, Drevored XX. septembra 6, Ul. dell'Orologio 6, Milje - Ul. Mazzini 1/A.

Prosek (040 225141) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. dell'Orologio 6 (040 300305).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televisa.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

PORTOROŽ - Razstavišče Monfort

Gnezdenje v slanem blatu Cveta Marsiča

Razstavo v nekdanjem skladišču soli si lahko ogledamo do septembra

V nekdanjem skladišču soli Monfort v Portorožu si lahko ogledamo razstavo Koprčana Cveta Marsiča, danes v tujini najbolj uveljavljenega slovenskega slikarja njegove generacije. Avtor, letnik 1964, je leta 1982 dokončal študij na ljubljanski Akademiji za likovno umetnost. Od takrat živi in ustvarja v tujini. Glede njegove kariere treba omeniti, da je Marsič imel številne samostojne razstave in sodeloval na skupinskih razstavah v pomembnih galerijah po Evropi ter na najpomembnejših sejmiš svetovne umetnosti v Evropi, ZDA in na Kitajskem. Njegova dela se nahajajo v javnih zbirkah v Španiji, Luksemburgu, Nemčiji, Italiji, Sloveniji, na Hrvaškem in Portugalskem ter v številnih zasebnih zbirkah.

Umetnikovo življenje je trenutno razpeto med Španijo in Slovenijo. Zelo pogosto obiskuje Slovenijo, zlasti svoj dom na Parecagu, naselju v Občini Piran, ki se nahaja tik Sečoveljskih solin. Portoroška razstava se navezuje prav na globok odnos, ki veže avtorja s krajem, kjer je preživel otroštvo in mladost, tja se vrača in ves čas črpa ustvarjalni navdih. Zato se bo pri ogledu razstave Gnezdenje v slanem blatu obiskovalec istočasno soočal bodisi z avtorjevim intimnim hrepenenjem po rojstnem kraju bodisi z njegovim čustvenim doživljanjem tistega okolja.

Razstavo sestavlja petnajst eksponatov, nastalih v zadnjih štirih letih. Gre se za dvanajst platen ogromnega formata in tri risbe velikega formata v tehniki olja. Marsič se izraža preko abstraktno-gestikulacijskega pristopa, ki temelji bodisi na instinktivnih potezah bodisi na bolj premišljenih namazih. Avtor nanaša pigment na platno z rokami in slike gradi z barvnim gmotami, ki v glavnem ustvarijo reliefne površine. Slednjo tehniko je začel uporabljati po zelo kritičnem obdobju svojega ustvarjanja, in sicer leta 1993 med vojno na Balkanu. Takrat je dokončno opustil uporabo čopičev. Nastale slike večkrat spominjajo na blatne površine Sečoveljskih solin. To

poudarja prav razstavljen fotografija, kjer avtor skupaj s sinom meša blato z rokami. Z izjemo začreče rdečih platen se barvna paleta giblje med pastelnimi tonaliteta in sivo-črno-belimi barvnimi rešitvami. Ekspoziti v glavnem slonijo na koncentrični strukturi. Slednja ima lastnost, da vsrka pogled gledalca v notranjost dela. Znajdemo se tako v nekakšnem hipotetičnem gnezdu, ki namiguje na voščilo in pomen družinskega jedra. Na nekatere slike je avtor prilepil tudi nagubane platnene površine, v enem primeru pa srečamo tudi lesene deske. Ti posegi še bolj poudarjajo učinek reliefnosti in koncentričnosti.

Ko vstopimo v razstavni prostor, nas sprejmejo sledeče avtorjeve besede: »Gnezdenje je simbolični akt, pozicija in odnos do sveta, je metafora obstoja in zavedanje minljivosti. Vonj po slanem blatu me prenese v vse minule čase.«

Razstavo si je mogoče ogledati do septembra od torka do sobote med 17. in 22. uro, ob nedeljah pa med 20. in 22. uro.

Štefan Turk

BENETKE - Festivala

Sodobna glasba in gledališče vabita na obisk

Začela se je predprodaja vstopnic in abonmajev za 55. Mednarodni festival sodobne glasbe in za 41. Mednarodni gledališki festival v Benetkah. Prvi se bo odvijal od 24. septembra do 1. oktobra, drugi pa od 10. do 16. oktobra.

Glasbeni bienale bo odprl letošnji dobitnik zlatega leva za življenjsko delo, madžarski skladatelj in dirigent Peter Eötvös, ki bo vodil Simfonični orkester SWR Baden-Baden und Freiburg. Tudi letos je umetniški vodja Luca Francesconi pripravil bogat spored, v katerem bo zastopanih 76 skladateljev s 27-imi krstnimi izvedbami pod skupnim naslovom »Mutanti«, ki namiguje na genetske mutacije v zahodni kulturi in tradiciji, kjer so »trud, svinčnik, papir, obrt in celo misel postali anahronizem.«

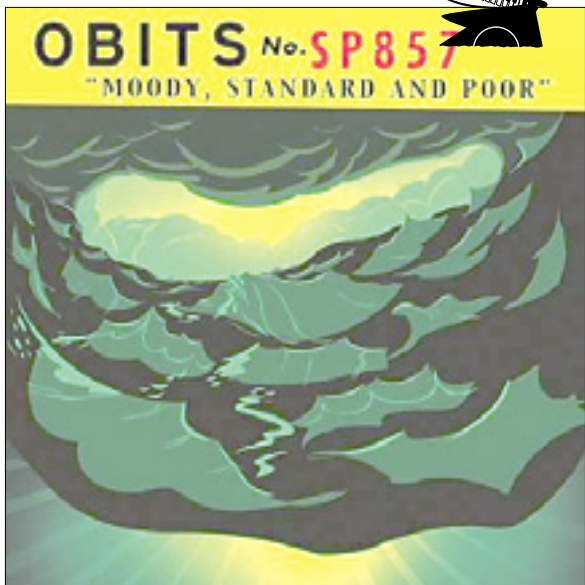
Da bi tudi mlajše generacije imele svojo prestižno spodbudo s tako pomembno nagrado, bo podeljen srebrni lev, ki ga bo prejela milanska skupina RepertorioZero, protagonistka enega od koncertov letošnjega programa. Mladi avtorji ruske scene pa bodo snov zanimivih odkritij, ki jih ponuja koncert novoustanovljenega moskovskega ansambla Studio for new Music Moscow. Zgodovinski pariški raziskovalni center IRCAM bo prisoten z vrsto laboratorijev o tehnoloških napredkih v notografiji in z dvema koncertoma, ki se bosta osredotočala na elektronsko glasbo.

Flamska produkcija Medejina tožba in koprodukcija v sklopu evropskih projektov Geblendet po novelah Thomasa Bernharda bosta glavna glasbeno-gledališka dogodka, zanimiva pa bo tudi filološka rekonstrukcija skladbe Luigijsa Nona A floresta é jovem e cheja de vida. Med posebnostmi bo instalacija Arpa di luce

performerja Pietra Pirellija, ki bo spremenila gledališče Alle Tese v glasbilo z zvočnimi in vizualnimi efekti. Izjemno sugestivni bo zaključek festivala, saj je Francesconi nadomestil zaključni maraton z glasbenim sprevedom Vogata rituale-cultura in memoriam, ki bo po vodnih poteh peljala od Arsenaleja do otoka svetega Mihaela, kjer počiva skladatelj Igor Stravinski. Glasbena kulisa bo brez časovnih in geografskih meja; de Mauchaut, Gesualdo, Monteverdi, Pärt, Verdi, Mozart bodo simbolična znamenja živega spomina, stoletij kulture, ki jih moramo ohranjati v protislovju z večno sedanostjo globalizacije in interneta.

Prva predstava gledališkega sporeda bo Hamlet berlinskega Schaubühne v režiji Thomasa Ostermeierja, dobitnika zlatega leva. Riccardo Bartis, Calixto Bieito, Romeo Castellucci, Jan Fabre, Rodrigo García, Jan Lauwers bodo ob Ostermeierju podpisali miniaturne predstave skupnega projekta, sodobnega razmišljanja o sedmih smrtnih grehah, s katerim se bo program zaključil, na festivalskem sporedu pa bodo predstave, ki so reprezentativne za slog teh vodilnih protagonistov svetovne gledališke scene. Med temi bodo najnovejša predstava Jana Fabreja Prometheus Landscape II (na sliki), Lauwersova že kulturna produkcija Isabella's Room in Sul concetto del volto nel Figlio di Dio priznane italijanske skupine Societas Raffaello Sanzio. Nov umetniški vodja, Katalonec Alex Rigola, si je zamislil festival, ki nadaljuje načeto, laboratorijsko poslanstvo s formativnimi pobudami (delavnice, predavanja, srečanja, okrogle mize) pod vodstvom najbolj priznanih gledaliških umetnikov. On-line prodaja poteka na spletni strani festivala www.labiennale.org. (ROP)

Na ves glas

Moody, Standard and Poor

Obits
Indie rock, garage
Sub Pop, 2011

Z današnjim bendom Obits se vračamo v Združene države Amerike, natančneje na tako imenovano »east coast«. Skupina, ki je na vzhodni obali nastala leta 2006, ustvarja

neke vrste indie rock, ki se tu pa tam spaja z garage ritmi.

Skupino The Obits sestavljajo že uveljavljeni glasbeniki alternativne ameriške scene, to so pevec in kitarist Rick Froberg, basist Greg Simpson, kitarist Sohrab Habibion in bobnar Scott Gursky. Bend je nastal leta 2006, ko je pevec Froberg razpusil svojo prejšnjo zasedbo Hot Snakes in se odločil, da ustanovi novo. Iz Kalifornije se je tako vrnil v New York. V teku enega leta je bila zasedba nared in fantje so začeli z nastopanjem na koncertih. Kmalu nato so podpisali pogodbo z alternativno glasbeno založbo Sub Pop Records in leta 2009 izdali svoj prvenec I Blame You. Ploščo so predstavili širši publiki na ameriški glasbeni turneji, na kateri so nastopali karseda energično.

Marca letos so Froberg in ostali posneli in izdali svoj drugi glasbeni izdelek Moody, Standard and Poor, tudi tokrat s pomočjo glasbene založbe Sub Pop Records. Ploščo sestavlja dvanajst komadov za malo več kot pol ure glasbe; pesmi so nekoliko krajše kot v prvencu I Blame You.

Prva, You Gotta Lose, je hitra mešanica garage, panka in rock n'rolla, v bistvu pravi uvod v ploščo. Istemu stilu sledi tudi naslednja I Want Results, medtem ko je tretja Everything Looks Better in The Sun bolj indie rock komad. Killer je prav tako indie pesem, a bolj poskočna in malo spominja na prav tako ameriško zasedbo The Strokes; tu pridejo na dan vokalne sposobnosti pevcu Frobergu. Po umirjeni Shift Operator lahko ponovno prisluhnemo hitremu komadu No Fly List, ki spominja na »rokersko iguano« Iggyja Popa. Proti koncu plošče lahko prisluhnemo še rokerski Beggin' Dogs in še zadnji, svojevrstni I Blame Myself.

Vse kaže, da se bo bend Obits uveljavil na mednarodni alternativni glasbeni sceni, tako kot se je že na ameriški!

Rajko Dolhar

Slovenski založniki uspešni pri pridobivanju evropskih sredstev

Založniki iz Bolgarije, Hrvaške in Slovenije so bili letos najbolj uspešni pri pridobivanju EU sredstev za financiranje prevodov literarnih del. Evropska komisija jim je namreč potrdila 13, 11 oziroma devet vlog. Komisija bo sicer v okviru programa Kultura financirala prevode 495 literarnih del, za kar bo namenila skoraj 2,8 milijona evrov. Evropski založniki so letos vložili rekordno število vlog za financiranje prevodov. Komisija je namreč prejela 301 vlogo za podporo prevodov 1399 literarnih del, kar je 91 vlog več kot leta 2010, so sporočili iz predstavništva Evropske komisije v Sloveniji. Iz Slovenije so s svojimi prijavi uspeli Družba Piano, Center za slovensko književnost, Književno društvo Hiša poezije, Kulturno-umetniško društvo Logos, založba Mladinska knjiga, založba Učila International, Študentska založba, založba Sanje in založba Didakta, je razvidno iz tabele, objavljene na spletni strani Izvršne agencije za izobraževanje, avdiovizualno tehnologijo in kulturo (EACEA).

Izmed slovenskih avtorjev, ki jih v svoje jezike želijo prevesti tuje založbe, pa so bila izbrana dela Nebesa v robidah Nataše Kramberger (bolgarščina in srbščina), Nedotakljivi: Mit o Ciganih Ferija Lainščka (češčina), Tretji svet Suzane Tratnik (češčina), To noč sem jo videl Draga Jančarja (hrvaščina), Nekropola Borisa Pahorja (hrvaščina in švedščina) ter Džehenem Dušana Čatra (makedonščina), je še mogoče izvedeti na omenjeni spletni strani.

Evropska komisija s programom Kultura podpira prevajanje visokokakovostne evropske literature iz enega evropskega jezika v drugega, s čimer želi spodbujati čim večjo razširjenost evropske literature med Evropejci. V programu lahko sodelujejo uradni ustanovljeni založniki iz 36 držav. Vsak vlagatelj lahko za prevajanje predlaga do deset literarnih del, za kar lahko prejme skupna sredstva v višini od 2000 do 60.000 evrov. Do financiranja so upravičena literarna dela, ki so že bila objavljena in še niso bila prevedena v ciljni jezik. Naslednji rok za oddajo vlog je 3. februar 2012. (STA)

VELIKA BRITANIJA - Izbruhnili so v soboto, potem ko je policija ubila temnopoltega taksista

Izgredi se širijo po vsej državi, premier Cameron obljublja red

V bolnišnici strelnim ranam podlegel 26-letnik, ki so ga v ponedeljek našli v avtomobilu na jugu Londona

LONDON - Val nasilnih izgrediv in plenjenja se je iz Londona razširil še v nekatera druga britanska mesta, kot so Birmingham, Bristol in Liverpool, in zahteval prvo smrtno žrtev. Policija skuša zajeziiti izgrede z okrepitvami in aretacijami. Britanski premier David Cameron je spričo nasilja predčasno končal počitnice in obljubil ponovno vzpostavitev reda.

V britanski prestolnici so skupine mladih iz ponedeljka v torek že tretjo noč zapored divjale po ulicah in pri tem zažigale stavbe, vozila in smetnjake, plenile trgovine in obmetavale policiste s steklenicami. Nasilje je divjalo predvsem po obrobjih mesta, a med drugim tudi v znani sosedi Notting Hill.

Številne restavracije in trgovine so v strahu pred plenilskimi pohodi predčasno zaprle svoja vrata.

Policija je v prizadevanjih za zajezitev vala nasilja v Londonu vpoklicala okoli 1700 dodatnih policistov, v nekaterih najhuje prizadetih predelih pa je celo namestila oklepna vozila. Proti jutru so se izgredi po navedbah policije umirili. Čez dan so bile razmere v Londonu mirne, prebivalci prizadetih območij pa so organizirali čistilne akcije.

Nasilje se je razširilo tudi v Birmingham v osrednji Angliji, kjer je več deset ljudi napadlo trgovine v glavnem nakupovalnem predelu. Iz Bristol na zahodu in Liverpoola na severozahodu Anglije so medtem poročali o spopadih izgrednikov s policijo.

Izgredi so terjali prvo smrtno žrtev. Po navedbah londonske policije je v bolnišnici strelnim ranam podlegel 26-letnik, ki so ga v ponedeljek zvečer z več strelnimi ranami našli v avtomobilu v okolici Croydon na jugu Londona, kjer so med izgredi požgali več stavb. Podrobnosti o njegovi smrti zaenkrat niso znane.

Britanski premier Cameron se je zaradi neredov v državi včeraj predčasno vrnil z dopusta v Italiji. Dejanja izgrednikov je označil za gnusna in kriminal ter obljubil, da bo britanska vlada storila "vse potrebno", da v državi po najhujših izgredih v več desetletjih ponovno vzpostavi red.

Kot je napovedal Cameron, ki se je že v zgodnjih jutranjih urah udeležil zasedanja nacionalnega kriznega odbora Cobra, se bo zaradi izgrediv število policistov, ki bodo na londonskih ulicah v noči na danes skrbeli za mir, s 6000 povišalo na 16.000.

V treh dneh nasilja je policija aretirala 525 ljudi, več kot 100 pa jih je tudi obtožila zaradi različnih prekrškov. Notranja ministrica Theresa May, ki se je zaradi izgrediv z dopusta vrnila v ponedeljek, je dejala, da v prizadevanjih za zajezitev izgrediv ne načrtujejo uporabe vodnih topov in pomoči vojske. "To ni način, na katerega v Veliki Britaniji opravljamo policijsko delo," je pojasnila. Je pa visoki predstavnik londonske policije Stephen Kavanagh izjavil, da policija razmišlja o uporabi gumijastih nabojev proti izgrednikom.

V luči izgrediv se bodo v četrtek za en dan v svoje klopi vrnili tudi britanski poslanci. Na posebnem zasedanju jih bo nagovoril Cameron, ki želi to priložnost izkoristiti za to, da vsi "stopijo skupaj v obsodbi teh zločinov in v odločenosti, da obnovijo (prizadete) skupnosti".

Angleška nogometna zveza (FA) je medtem iz varnostnih razlogov odpovedala za danes predvideno prijateljsko tekmo med Anglijo in Nizozemsko na stadionu Webley, ki naj bi si jo ogledalo okoli 70.000 ljudi. Glede na to, da policija vse svoje moči trenutno usmerja v boj z izgredniki, se je zdela odločitev o odpovedi tekme skorajda neizogibna.

Nasilje je v londonskem okolici Tottenham prvič izbruhnilo v soboto zvečer, ko se je v izgrede sprevrgel najprej miren protest zaradi smrti 29-letnega temnopoltega taksista Marka Duggana, ki je v še nepojasnjenih okoliščinah umrl v streljanju s policijo v četrtek. (STA)

Izgredi v Hackneyju na severu Londona

ANSA

FINANČNI TRGI - Po padanju v prejšnjih dneh rahel porast

Evropske borze v zelenem

Wall Street včeraj dobro začel, po odločitvi FOMC pa je na borzi prišlo do padca in nato spet do krepkega zasuka navzgor

FRANKFURT/LONDON/PA-RIZ - Trgovanje na vodilnih evropskih borzah se je včeraj večinoma končalo z rastjo indeksov, med vlagatelji pa je nekoliko popustila napetost po znižanju kreditne ocene ZDA, ki je v ponedeljek močno znižala indekse na vseh svetovnih borzah. Euro se je podražil, cene nafte pa so ublažile ponedeljkove padce in končale z rastjo. Vlagatelje na evropskih trgih je včeraj nekoliko pomiril predsednik Evropske centralne banke (ECB) Jean-Claude Trichet, ki je ponovno poudaril pomen odločitve banke, da začne kupovati italijanske in španske obveznice in tako umiri pritisk trgov na ti dve državi. Ob tem pa je tudi poudaril, da ECB ne bo mogla vedno igrati vloge vodilnega borca.

Italijanska vlada sicer namerava v odzivu na nezaupanje vlagateljev v njene javne finance pospešiti varčevanje. Proračunske prihodke in odhodke naj bi tako izravnali leta 2013, leto dni prej, kot so načrtovali. Optimistični so tudi

v Španiji. Finančna ministrica Elena Salgado je zagotovila, da je država kljub negativnemu dogajanju na kapitalistih trgih zelo daleč od točke, ko bi potrebovala finančni reševalni sveženj. Na znižanje kreditne ocene ZDA se je odzval tudi kitajski premier Wen Jiabao, ki je najpomembnejše države na svetu pozval k oblikovanju konkretne in odgovorne fiskalne politike, ki bo pomagala povrniti zaupanje vlagateljev na finančnih trgih.

Frankfurtski indeks DAX je bil včeraj eden redkih osrednjih evropskih indeksov v rdečem, v primerjavi s ponedeljkom pa je izgubil 0,10 odstotka in končal pri 5917,08 točke. V zelenem pa se je končalo trgovanje na osrednjih borzah v Veliki Britaniji in Franciji. Pariški CAC 40 se je zvišal za 1,63 odstotka na 3176,19 točke, londonski FTSE 100 pa za 1,89 odstotka na 5164,92 točke. Indeks ATX na borzi na Dunaju je trgovanje sklenil s 0,56-odstotno rastjo oz. pri 2140 točkah, indeks

SMI pa je šel na borzi v Zürichu navzgor za 0,60 odstotka na 4997,92 točke. V zelenem je končal tudi indeks FTSE Italia-All-Share na borzi v Milanu, ki je pridobil 0,50 odstotka in se oblikoval pri 16.394,40 točke. V rdečem sta končala osrednji irski in španski indeks, ki sta zdrsnila za 2,65 oz. 0,36 odstotka. V Rusiji je indeks RTS-2 zdrsnil za 6,42 odstotka, indeks MICEX pa za 0,13 odstotka.

Po tem, ko je indeks Dow Jones v New Yorku v ponedeljek zabeležil šesti najkrepkejši padec v zadnjih 112 letih, je trgovanje včeraj začel krepko v zelenem območju. Industrijski indeks Dow Jones se je v začetku zvišal za 1,57 odstotka in se giblje pri okoli 10.979 točkah, tehnološki indeks Nasdaq pa se je okrepil za 2,79 odstotka do 2423 točk.

Toda po objavi Odbora za odprti trg ameriške centralne banke Federal Reserve (FOMC) po včerajšnjem zasedanju v Washingtonu da bo ključna

Libija Nato obtožuje pokola 85 civilistov

TRIPOLI - Libijska vlada je sporočila, da je bilo v napadih letal zveze Nato v vasi v bližini mesta Zlitan na zahodu države ubitih 85 civilistov. Vlada je dogodek označila kot "pokol". Zveza Nato je kasneje očitke Tripolija o civilnih žrtvah zavrnila in zadržala, da so bili letalski napadi na Zlitan "legitimni". Vas Madžer, kakih deset kilometrov južno od Zlitana, je bila tarča napada Natovih letal v ponedeljek zvečer. Cilj napada je bil po navedbah tiskovnega predstavnika vlade v Tripoliju Ibrahima Muse upornikom omogočiti prodor v Zlitan, ki je pod nadzorom vladnih sil.

Ben Alijevemu klanu zasegli 234 luksuznih avtomobilov

TUNIS - Posebna komisija tunizijske vlade za razlašanje je zaveznikom in sorodnikom strmoglavljenega predsednika Zina El Abidina Ben Alija zasegla kar 234 luksuznih avtomobilov. Vozila so sedaj v oskrbi vojske, namestavajo pa jih ali prodati ali uporabljati. Med zaseženimi vozili je avtomobil nemške izdelave, ki je bil izdelan po naročilu posebej za Ben Alijevo soprogo Leilo Trabelsi. Avtomobil je bil rojstnodnevno darilo, stal pa naj bi kakih 700.000 evrov. S seznama zaseženih vozil je tudi razvidno, da je imela najmlajša hčerka Ben Alija in Trabelsijeve, ki je še študentka, najmanj deset avtomobilov. (STA)

SIRIJA - Pritisk na al Asadov režim narašča

Turški zunanji minister med obiskom Damasku posredoval ultimativna opozorila

DAMASK - Turški zunanji minister Ahmet Davutoglu je na obisku v Siriji, kjer se je sestel s predsednikom Bašarjem al Asadom. Davutoglu naj bi na obisku sirskega oblastem posredoval sporočilo, da se mora nasilno zatrtje protivladnih protestov nemudoma končati, saj mednarodni skupnosti zmanjkuje potrpljenja. A nasilje v Siriji se medtem nadaljuje.

Pritisk na sirskega predsednika Bašarja al Asada se v zadnjem času očitno stopnjuje. Obisk Davutogluja je pomemben, ker je Turčija še do nedavnega gojila zelo tesne vezi z Damaskom, sedaj pa postaja Ankara očitno do svoje sosedice vse bolj kritična.

Turški premier Recep Tayyip Erdogan je med drugim izjavil, da mu ob "brutalnosti" sirske varnostne sil nad protestniki zmanjkuje potrpljenja. Savdska Arabija, Kuvajt in Bahrajn so medtem v minulih dneh odpoklicali svoje veleposlanike iz Damaska.

Na poti v Sirijo je medtem tudi visoka delegacija iz Indije, Brazilije in Južnoafriške republike, ki se bo predvidoma

sestala s sirskega zunanjim ministrom ter ga pozvala h končanju nasilja in izvedbi demokratskih reform. Omenjene tri države so trenutno tudi članice Varnostnega sveta ZN.

Po navedbah opozicijskih aktivistov pa se nasilje v Siriji medtem nemoteno nadaljuje. Med drugim naj bi bilo včeraj več civilistov ubitih in ranjenih v severozahodni provinci Idlib na meji s Turčijo, kjer so vladni tanki napadli mesto Biniš. Poleg tega o mrtvih znova poročajo iz mesta Hama ter največjega mesta na vzhodu Sirije Deir Ezor. Tu naj bi v ponedeljek varnostne sile ubile najmanj osem ljudi, med njimi neko žensko in njena dva otroka. Samo v nedeljo je bilo v tem mestu ubitih okoli 50 ljudi.

V nasilju, ki traja že vse od marca, je bilo po podatkih Sirskega observatorija za človekove pravice s sedežem v Veliki Britaniji ubitih že več kot 2000 ljudi, med njimi skoraj 400 pripadnikov varnostnih sil. Samo od začetka ramadana pred dobrim tednom dni je bilo ubitih okoli 300 ljudi, večinoma v Hami in Deir Ezorju. (STA)

Sirska vojska med represivno akcijo v nedoločenem kraju blizu turške meje ANSA

ŠTANDREŽ - Med pokrajinsko cesto št. 8 in deželno cesto št. 117

Namesto »križišča smrti« zahtevajo varno krožišče

Pri načrtovanju naj se upošteva kolesarska steza, ki jo bo zgradil industrijski konzorcij

Sredi križišča med Sovodnjami in Štandrežem se je 11. julija smrtno ponesrečil skuterist iz Krmina

BUMBACA

»Križišče smrti«. Tako so krajani po zadnji smrtni nesreči poimenovali semaforizirano križišče med Štandrežem in Sovodnjami, ki ga je treba čim prej odpraviti in namesto njega zgraditi krožišče. V potrebo po čim prejšnji preureditvi nevarnega križišča je prepričan štandreški rajonski predsednik Marjan Brescia, ki bo pismo z zahtevo po gradnji krožišča v prihodnjih dneh poslal deželi Furlaniji-Juljski krajini, deželnemu cestnemu podjetju FVG Strade, goriški občini in pokrajini.

Na omenjenem križišču se je 11. julija smrtno ponesrečil 30-letni skuterist iz Krmina Giovanni Bean, tudi v preteklosti pa je med pokrajinsko cesto št. 8 in deželno cesto št. 117 (bivšo državno cesto št. 56 bis) prišlo do številnih nesreč. Še zlasti je vožnja skozi križišče nevarna, ko utripa oranžna luč na semaforju, saj številni vozniki izsilijo prednost in tako ogrozijo vse ostale udeležence v cestnem prometu. Zaradi številnih nesreč in splošne nevarnosti je Brescia prepričan, da je treba semaforizirano križišče odpraviti in namesto njega zgraditi krožišče, ki bo nedvomno za avtomobiliste in motocikliste veliko varnejše. Pri tem ostaja odprto vprašanje kolesarjev; krožišča do njih niso vedno najbolj prijazna, zato pa bi treba pomisliti na rešitev, ki bi tudi upoštevala, da goriški industrijski konzorcij pravkar načrtuje kolesarsko stezo med Štandrežem in Sovodnjami. »Za gradnjo kolesarske steze ima industrijski konzorcij zagotovljenih 1.500.000 evrov deželnih sredstev, graditi pa jo namerava med parkom Andreja Budala pod Štandrežem in nekdanjem upepeljevalnikom pri Sovodnjah. Svočasno smo predsednika pokrajine Enrica Gherghetto opozorili, da bi treba kolesarsko stezo na sovođenski strani podaljšati do kapelice ob vhodu v vas, kjer bi kolesarji lahko zavili v levo proti Škrljam in nato kolesarili naprej do goriškega letališča in drugih krajev,« pravi Brescia in pojasnjuje, da bi morala za odsek kolesarske steze med upepeljevalnikom in kapelico poskrbeti ravno pokrajina, ker to območje ne spada več v industrijsko cono.

Da bi ne prišlo do nepotrebne porate denarja, je Brescia prepričan, da bi se čim prej treba odločiti za gradnjo krožišča med Štandrežem in Sovodnjami, saj bi tako lahko njegovo uresničitev upoštevali tudi pri načrtovanju nove kolesarske steze. Na ta način bi bila krožišče in kolesarska steza povezana, kar bi zagotovilo varno vožnjo vsem udeležencem cestnega prometa. »Gradnjo krožišča so sicer predvideli že pred leti, zaradi tega pa so vse tamkajšnje tovarne zgrajene precej daleč od semaforiziranega križišča. Zdaj je čas, da se takratni načrt o gradnji krožišča tudi dejansko uresniči,« zaključuje Marjan Brescia. (dr)

ŠTARANCAN - Huda nesreča med ulicama Trieste in Petrarca

Premlad za smrt

Petnajstletni skuterist sredi križišča silno trčil v bok avtomobila - Umril po prevozu v bolnišnico

V tržiški bolnišnici je včeraj ugasnilo mlado življenje. Umril je 15-letni Vincenzo Pellegri, ki se je s svojim skuterjem smrtno ponesrečil v središču Štarancana, kjer je silno trčil v bok avtomobila.

Do nesreče je prišlo okrog 10.30. Takrat se je 47-letnik iz Ronk s svojim avtomobilom tipa Citroen C2 peljal po Ulici Trieste. Na nepreglednem križišču je zavil v levo proti Ulici Petrarca, pri tem pa po vsej verjetnosti ni opazil, da je iz nasprotne smeri po Ulici Trieste pripeljal 15-letni skuterist, sicer dijak ene izmed tržiških višjih srednjih šol. Avtomobil je baje zavijal z nizko hitrostjo, mladi skuterist iz Tržiča pa je silno trčil v njegov bok. Mladenič je padel na tla in z obrazom močno udaril ob asfalt. Mimoidoči avtomobilisti so takoj klicali na pomoč, prihitelo je osebje službe 118, ki je skušalo pomagati mladeniču. Na kraj je priletel tudi helikopter, reševalci pa so se kljub temu odločili za prevoz poškodovanca v tržiško bolnišnico. Tu se je 15-letni Pellegrino nekaj časa bori s smrtjo, ki ga je okrog poldne premagala; poškodbe so bile prehude. V bolnišnico so prepeljali tudi 47-letnika iz Ronk, ki se je poškodoval, nikakor pa ni v smrtni nevarnosti.

Poškodovani skuter in avtomobil so zaglegli karabinerji, ki preiskujejo vzroke trčenja. Po nesreči so gasilci očistili cestišče, po katerem sta se izlila bencin in motorno olje. Z vodo so oprali tudi velik madež krvi.

Skuter mladega Tržičana ob prizorišču nesreče v Štarancanu

BONAVENTURA

ŠTMAVER - Župan obiskal vas pod Sabotinom

Obljublja parkirišče

Predsednik rajonskega sveta Lovrenc Persoglia opozoril na potrebo po vzdrževanju cest

Goriški župan Ettore Romoli obljublja svojo pomoč za gradnjo parkirišča ob vznožju Sabotina, kjer bi avtomobil lahko parkirali vsi, ki se odpravljajo na odkrivanje Štmavra ali pa se povzpnejo na 609 metrov visoki hrib. Romoli se je na obisk Štmavra odpravil v ponedeljek; pričakala pa sta predsednik rajonskega sveta Lovrenc Persoglia in predsednik središča za arheološke in zgodovinske raziskave Mario Muto. Skupaj z njima si je goriški prvi občan najprej ogledal območje tik pod Sabotinom, kjer bi bilo parkirišče še kako potrebno. Župan je zagotovil, da si bo prizadeval za nje-

govo gradnjo, Persoglia pa ga je opozoril, da bi parkirišče nedvomno prispevalo k turističnemu ovrednotenju zaselka, ki ga celo Goričani premalo poznajo. Župan se je z gostiteljema z avtomobilom zapeljal še do italijanske karavle pod vrhom hriba, kjer Muto skupaj z rajonskim svetom in društvom Sabotin ureja muzej, ki naj bi ga odprli v kratkem. V muzeju bodo fotografije in drugo gradivo o prvi svetovni vojni, cerkvici sv. Valentina, botaniki, flori in geološki sestavi hriba ter o nekdanjem življenju v Štmavru; ekspanati bodo opremljeni z didaskalijami v italijanski, slovenski, nem-

ščini in angleščini.

Romoli se je nato s Persoglio in Mutom zapeljal še po stranskih štmavrvskih cestah in se tudi sam prepričal, da so v nedostojnem stanju, saj so polne lukenj. Župan je pojasnil, da trenutno ni denarja za asfaltiranje cest, v prihodnosti pa ga bo po njegovih besedah treba čim prej dobiti. Pri tem ga je Persoglia opozoril, da občina po vsej verjetnosti porabi več denarja za krpanje cest kot, če bi se odločila za njihovo prenovo in asfaltiranje. Romolijev obisk Štmavra se je zaključil na sedežu društva Sabotin, kjer so ga pogostili.

Pohodniki na Sabotinu

BUMBACA

Center Sinigaglia

GORICA - Gradbišče avtoceste ne miruje

Na pokopališče tudi s kolesom

Podjetje Autovie Venete bo zgradilo podvoz pod avtocesto - Drevi zapora v Vilešu

Goriško glavno pokopališče bo dosegljivo s kolesom tudi iz Štandreža, saj bodo pod novo avtocesto Gorica-Vileš zgradili podvoz za pešce in kolesarje. To zagotavljajo iz družbe Autovie Venete in pojasnjujejo, da imajo gradbeni delavci v teh dneh polne roke dela z gradnjo prvega mostu štandreškega krožišča, zatem pa bo prišel na vrsto še podvoz, ki ga od vsega začetka glasno zahteva zlasti štandreški rajonski svet.

Gradbena dela avgusta ne bodo doživela zastojev, saj bodo stroji brneli tudi med dnevi, ki so v Italiji tradicionalno namenjeni dopustu. V teh dneh so v teku pripravljala dela za namestitev drugega jeklenega loka na prvi most štandreškega krožišča. Jekleno ogrodje mostu, težko 150 ton, so skupaj s prvim lokom namestili v začetku julija, konec avgusta oz. v začetku septembra pa je predvidena namestitev drugega jeklenega lo-

ka na notranji strani krožišča, ki se bo dvigal več metrov v zrak in bo skupno dolg 64 metrov. Za namestitev jeklenega loka bodo morali hitro cesto zapreti, zato pa bodo poseg opravili ponoči, tako da bodo povzročili čim manj težav prometu, ki je podnevi gostejši. Po namestitvi loka ga bodo z jeklenimi žicami povezali z ogradjem, na katerega bodo nato položili betonske bloke, ki jih bodo prekrili z asfaltom. Komaj se bo gradnja mostu zaključila, se bo gradbišče preselilo na nasprotno stran krožišča. Kot znano bosta štandreško krožišče sestavljala dva mostova, njuna gradnja pa poteka izmenično. Ravnokar gradijo most ob veleblagovnici Smart, nato pa bo na vrsti njegov dvojček na strani nekdanjega mejnega prehoda Štandrež-Vrtojba.

Gradbena dela s pospeškom potekajo tudi na drugih odsekih bodoče avtoceste, za njihovo nadaljevanje pa je spet potrebna nočna zavora prometa. Družba Autovie Venete se je odločilo, da bo danes ob 20. uri zaprlo odsek hitre ceste med Vilešem in Gradiščem v smeri Gorice, zavora pa bo veljala do jutrišnje devete ure dopoldne. Med zavoro bodo delavci namestili varnostne pregrade ob robu cestišča, poleg tega pa bodo premestili na novo lokacijo kable podjetja Enel in Telecom, ki se zdaj nahajajo v bližini podvoza za kmetijska vozila. Ponoči bo poskrbljeno tudi za preureditev izhoda pri Vilešu.

Tehniki podjetja Autovie Venete predvidevajo, da se bodo gradbena dela zaključila do jutrišnje devete ure, zaradi kompleksnosti posega pa bi zavora lahko trajala še kaj več. Odsek, pod katerem bodo premestili električne in telefonske kable, bodo morali ponovno asfaltirati, s čimer ne bodo mogli hiteti. Da poseg opravijo pred velikim šmaronom, je bila sicer zavestna odločitev družbe Autovie Venete, saj se v teh dneh po hitri cesti pešje občuteno manj tovornjakov. (dr)

Gradbena dela na loku novega mostu štandreškega krožišča; v ozadju goriško glavno pokopališče

ALTRAN

JADRALNI PADALCI - Mačehovski odnos

Se bodo težavam ob pristajališču pridružile še nove pri vzletišču?

Prepoved parkiranja ob vzletišču Lijak (desno) bi padalcem zagrenila življenje, zato upajo na ugodno rešitev zapleta; jadralski padalci so ob pristanku v Šmihelu glede osvežitve in okrepčila že celo sezono prepuščeni lastni iznajdljivosti (spodaj)

FOTO N.N.

Čeprav letošnja poletna sezona zaradi muhastega vremena v goriško jadralsko padalsko meko - na vzletišče Lijak in pristajališče Šmihel - ni pritegnila toliko ljubiteljev prostega letenja kot v minulih letih, je bilo ob lepih dnevih nebo na meji med Trnovsko planoto in Vipavsko dolino vendarle polno padalcev z vseh koncev Evrope. Ko je sredi aprila padla v vodo čudaška ideja o tem, da bi ob pristajališču Šmihel zgradili stanovanjski blok, ki bi zaradi ustvarjene turbulence v zraku močno otežil pristajanje padalcem in po napovedih poznavalcev poskrbel za marsikatero poškodbo, se je veliko govorilo o tem, da je jadralsko padalstvo zagotovo ena od turističnih »zgodb«, ki ji je vredno nameniti več pozornosti in v posluha, a je pri tem ostalo. Tako kot že večkrat v dvajsetih letih, kar se jadralski padalci z bližnjih in daljnih koncev zgrinjajo na to idealno vzletno-pristajalno točko, kjer je mogoče zaradi ugodnih klimatskih in vremenskih razmer s padalom zajadrti v zrak tudi pozimi, ko drugje to ni mogoče.

Domači padalci iz kluba Polet so vsa ta leta pretežno samoiniciativno in v okviru lastnih zmognosti skrbeli za minimalne pogoje letenja, pri vseh »zunanjih« poskusih, da bi padalska zgodba prerasla v zgodbo o uspehu, za kar ima vse potrebne elemente, pa se je zaustavilo. Zakaj? Najverjetneje zato, ker so vsi, ki so nameravali kaj delati v tej smeri, v padalcih videli le možnost za takojšen zaslužek (kot pri italijanskih obiskovalcih igralnic), ki pa ga, tako pravijo tisti, ki poznajo naravo samega športa in ljudi, ki se z njim ukvarjajo, ni. »Koristi so lahko tu le dolgoročne, v povezavi z drugimi dejavnostmi. Samo od padalstva ni mogoče obogateti,« je prepričan predsednik kluba Polet Damjan Pregelj. In zato, ker od tega ni mogoče obogateti in smo na Goriškem še vedno pod vtisom zlatih jajc, ki so se v preteklosti sama od sebe kotalila iz Hita, se malih zgodbic, kot je padalska, ki ima potencial napihni se v grozd uspešnih zgodb, nihče ne loti. Za to naj bi po napovedih novogoriškega župana potrebovali zunanjo agencijo, ki bi združila vse goriške

zgodbe, tudi padalsko, v enoten turističen produkt. Tudi prav, a potem se postavi neprijetno vprašanje, kaj so do zdaj delali tisti, zadolženi in plačani za razvoj turizma. Očitno ne dovolj.

Na novogoriški občini zagotavljajo, da so se o razvoju padalstva pripravljali pogovarjati, a da nihče ne pride do njih. Z druge strani je govor o nedostopnosti. Malo proaktivnosti občanarjem ne bi škodilo, saj se nekaterim, ki so zadolženi za te zadeve, ne sanja, kako stojijo stvari. Če se jim, je pa še toliko huje in nedopustno, da na primer lokal na občinskem zemljišču ob pristajališču v Šmihelu, za katerega je njegov lastnik sredi aprila napovedoval, da bo v prenovljeni podobi in z obogateno ponudbo zaživel v začetku maja, že celo sezono miruje, tako da so prisiljeni padalci ob pristanku po osvežitvi in okrepčilu na bližnjem bencinskem črpalniku ali v trgovski center v Kromberk. Njegovi argumenti, da kot »one man band« pač ne zmore vsega tako hitro, kot bi si želel, in da bi bil lokal že zdavnaj odprt, če bi dobil na loteriji, ne potrebujejo komentarja. Občini v okviru lastnega turističnega razvoja ne bi smelo biti vseeno, da na pristajališču Šmihel, kjer ob lepem vremenu padalci kapljajo z neba kot po tekočem traku, tam ni nobene ponudbe. Pa ji očitno, vsaj zaenkrat, je.

Da pri jadralskem padalstvu na Goriškem trenutno vse »štima« le v zraku, pričča tudi dejstvo, da je prekipelo tudi lastniku zemljišča, na katerem je urejeno parkirišče pri vzletišču. Pred kratkim je na občinsko komisijo za nakup in prodajo zemljišč podal vlogo in zdaj čaka na odgovor. Če občina zemljišča ne bo odkupila oziroma ga vzela v najem, bo padalcem prepovedal parkiranje, saj že dve leti od obljubljenega najemnine za zemljišče ni prejel niti evra. Na občinskem oddelku za gospodarstvo so v zvezi s tem prepričani, da bi bilo treba za nadaljnji razvoj tega športa in turistične dejavnosti v občini zagotoviti potrebno infrastrukturo, zato je pričakovati pozitiven odgovor. Glede na vse zapisano pa tudi presenečenje v obliki zapore parkirišča ni izključeno.

Nace Novak

NOVA GORICA - Prva poletna šola kitajskega jezika

Kitajščina med nami

Za odrasle poudarek na podjetniški kulturi, pri mladini pa na splošnem znanju o Kitajski

»S tem, da je učenje kitajščine za Slovence težko, se do določene mere strinjam, saj je predvsem pisanje bistveno drugačno, a v pol leta ali letu dni se je mogoče naučiti zelo veliko,« je na ponedeljkovi prireditvi ob začetku poletne šole kitajskega jezika v Novi Gorici, ki bo trajala tri tedne, povedal Shuihui Zhang, direktor Konfucijskega inštituta v Ljubljani. Pojasnil je, da se bodo tečajniki pod vodstvom desetih kitajskih študentov in študentk naučili osnov kitajskega jezika in dobili zelo splošen pogled na kitajsko kulturo. Kdor bo želel začetno stopnjo nadgraditi, pa mu bo to omogočeno na Konfucijskem inštitutu v Ljubljani, kjer izvajajo tudi dvo- in triletno tečaje.

Konfucijski inštitut, ki je bil v okviru ljubljanske ekonomske fakultete ustanovljen maja lani, je še istega leta prvo poletno šolo kitajskega jezika organiziral v Ljubljani in Kopru, letos pa so se organizatorji odločili za Novo Gorico, ker Tehniški šolski center (TŠC), kjer poteka del izobraževanja, zelo dobro sodeluje s podobnim šolskim centrom v Šanghaju. Prve poletne šole kitajskega jezika v Novi Gorici se udeležuje 44 odraslih, med katerimi prevladujejo podjetniki. Pri njih je na vsakodnevni dve uri trajajočih popoldanskih predavanjih poudarek na kitajski podjetniški kulturi. Mladi, osnovno- in srednješolci, pa vsak dan štiri ure poglobljajo splošno znanje o Kitajski, tamkajšnjem vsakdanjem življenju in tradiciji. Poleg udeležencev z vseh koncev Goriške se poletne šole udeležuje tudi nekaj tečajnikov iz Ljubljane, Kopra in Maribora.

»Slovensko-kitajsko sodelovanje hitro raste, zato je naša naloga pomagati Kitajcem, da izvejo čimveč o Slovincih in obratno,« je o poslanstvu Konfucijskega inštituta še povedal Shuihui Zhang. »Glede na čas dopustov je odziv kar spodbuden, tako da smo zadovoljni, da je energija, ki smo jo vložili v organizacijo poletne šole, obrodila sadove,« je pristavil direktor TŠC Egon Pipan. Pojasnil je še, da so s primerljivim šolskim centrom v Šanghaju podpisali bilateralni sporazum, od katerega si v prihodnje obetajo tudi druge skupne projekte. »Od tega sodelovanja si obetamo predvsem to, da jim bomo prodali svoje znanje na področju izobraževanja, metod dela in programov,« je izpostavil Pipan in dodal, da kitajske partnerje trenutno najbolj zanima izobraževanje avtomobilnikov, saj imajo rastočo avtomobilsko industrijo, zaposleni v njej pa potrebujejo določene spretnosti in usposobljenost za to področje. (nn)

Uvodna prireditev je bila lekcija o kitajski kulturi

N.N.

OSLAVJE - Domačini so ji voščili tudi s pesmijo

Sto svečk za Pepco

Preživela je begunstvo in fašizem - Spominja se, kako so se tedaj upirali nasilju črnega režima

Pevsko voščilo za jubilantko

FOTO VIP

V nedeljo je bil na Oslavju velik praznik. Pepca Gravner, za domačine Pepca Breščakova, je dočakala sto let. Leta 1911 so ji namreč rojenice namenile dolgo življenje, marsikaj pa je doživela, izkusila in pretrpela.

Bila je stara komaj štiri leta, ko je tudi pri nas izbruhnila prva svetovna vojna. Gravnerjevi so morali na vrat na nos zbrati nekaj nujnih življenjskih potrebščin in oditi na več kot štiriletno begunstvo. Pot izgnanstva jih je vodila daleč, najprej med sudetske Nemce na severu Češke, nato v moravski Kromeriz. Po razpadu Avstro-ogrske in po koncu vojne so se preselili najprej v Ormož in Ljutomer, leta 1919 pa so se vrnili v opustošeno Goriško. Begunska zgodba Pepce Gravner je bila objavljena v knjigi »Pregnani«, ki je izšla pred kakimi petnajstimi leti; po razpoložljivih podatkih je stoletnica z Oslavja zadnja še živeča priča od sedemdesetih, ki so s svojimi pretresljivimi pričevanji sodelovali pri uresničitvi knjige. Konec vojne morije pa ni prine-

sel toliko pričakovanega miru in preporoda. S fašizmom na oblasti so bili naši ljudje podvrženi dvajsetletnemu zatiranju in raznarodovanju. Tudi Pepca je delila usodo Primorcev v tem mračnem obdobju. Ko ji zdravje še ni načelo sposobnosti samostojnega sporazumevanja, je rada pripovedovala zgodbe iz mladih let o tem, kako so se na Oslavju na razne načine upirali nasilju črnega režima. Zlasti pestro kulturno in družabno življenje je utrjevalo in krepilo narodno zavest. Pepca Gravner je rada pela v domačem pevskem zboru, v lepem spominu pa hrani nekdanjega pevškega župnika Josipa Abrama, ki je trdno stal ob strani zapostavljenemu prebivalstvu in je domače otroke učil knjižne slovenščine. Pepca Gravner je zgodaj ostala vdova. Mož Miljo Pintar je umrl že leta 1955, tako da je morala sama skrbeti in vzgajati mla- doletna otroka, hčerko Ireno in sina Borisa. Kljub težkim življenjskim okoliščinam pa je Pepca ohranila veder in vesel značaj, tako da je bila njena hiša vedno

odprta sosedu, prijatelju ali znanцу. To vrlino je prenesla tudi na sina Borisa in snaho Umberto, tako da je pri Breščakovih v Gasi na Oslavju vedno veliko gostov. Posebno veliko obiskov je bilo te dni, ko so sorodniki in znanci prihajali voščit stoletnici. V ponedeljek je na obisk prišla tudi delegacija rajonskega sveta, ki je slavljenki poklonila šop cvetja in spominsko listino. Prišli so tudi domači pevci, ki so jubilantki zapeli nekaj lepih slovenskih pesmi. Čeprav so jo leta priklenila na posteljo, je Pepca rada prisluhnila pesmim, na trenutke celo pomagala prepevati, na koncu pa se je zahvalila za pristrčni obisk in za pevsko voščilo.

Ko sem jo pred časom obiskal, mi je z nekoliko otožnim tonom rekla: »Vsi me imajo radi in nič mi ne manjka. Pogrešam le družbo nekoga svojih let, da bi ga ali bi jo lahko vprašala: Se spominjaš, kako je bilo tistikrat?« Preprosta, vendar resnična in kruta ugotovitev. Številnim voščilom jubilantki se pridružuje tudi uredništvo našega dnevnika. (vip)

GORICA - Odhaja tretji direktor?

Dežela naj ne oškoduje zdravstvenega podjetja

»Slišati je, da bo še en generalni direktor zapustil goriško zdravstveno podjetje, sicer že tretji v treh letih. Če bo do tega res prišlo in bo Gianni Cortiula zapustil Goriško, da bi prevzel vodstvo deželne direkcije za zdravstvo, bo vsem jasno, kaj se pravzaprav dogaja: dežela FJK namerno oškoduje goriško zdravstveno podjetje, saj onemogoča njegovo dolgoročno vodenje in programsko načrtovanje.« Tako pravi goriški tajnik Demokratske stranke Giuseppe Cingolani, ki je prepričan, da je Cortiula doslej opravil zelo dobro delo na čelu goriškega zdravstvenega podjetja, zato pa bi moral v Gorici ostati še naprej.

»Cortiula seveda ni rešil vseh težav goriškega zdravstvenega podjetja. Pred nami je še veliko dela, sploh pa mora dežela sprejeti odločitve, ki bi omogočile uspešno programiranje in vodenje podjetja. V prvi vrsti je treba zagotoviti, da bi zdravstveni okoliš, ki vključuje tudi Trst, ne oškodoval goriškega zdravstva, ki mu je treba priznavati enako dostojanstvo,« trdi Cingolani, ki je prepričan, da je potrebno goriškemu zdravstvenemu podjetju zagotoviti primerna finančna sredstva in dovolj osebja. »Denar je treba porazdeliti med posamezna zdravstvena podjetja, ne pa ga izročiti zdravstvenemu okolišu, saj bi v tem primeru tvegali, da bi vse odločitve o porazdeljevanju sredstev sprejemali v Trstu,« dodaja tajnik Demokratske stranke in poudarja, da je treba v Gorici ohraniti oddelek nuklearne medicine in storitve, ki jih zagotavljata oddelka za transfuzijsko medicino in za intenzivno nego. Ne nazadnje je potrebno okrepiti tudi čezmejno sodelovanje na področju zdravstva.

»Zahtevamo skratka, naj ovrednotijo goriški zdravstveni sistem, saj drugače tvegamo, da ne bo sposoben odgovarjati na potrebe prebivalcev goriške pokrajine,« zaključuje Giuseppe Cingolani.

Gianni Cortiula

Padel s čolna

Na morju pred Tržičem je moški padel s čolna, potem ko je izgubil ravnotežje zaradi visokih valov. Nesreča se je pripetila v ponedeljek dopoldne, s čolna luške kapetanije so ga opazili okrog 14. ure, medtem ko se je držal droga ob kanalu pred vhomom v pristanišče Nogaró. Osebe luške kapetanije je moškega rešilo in kmalu zatem našlo še njegov čoln.

Praznik brez trgovin

Za veliki šmaren bodo zaprte trgovine v Marini Julii, čeprav si je tržiška občina prizadevala za njihovo odprtje. »Evropska direktiva Bolkenstein določa, da so izven zgodovinskih mestnih središč med prazničnimi dnevi zaprte trgovine z manj kot 400 kvadratnimi metri prodajnih površin, dežela pa ni sprejela sklepa, ki bi uvedel izjemo za turistične kraje,« pravi tržiška občinska odbornica Paola Benes.

Zvezdnate čaše

V parku županstva v Gradežu bo danes med 19.30 in polnočjo prireditve »Zvezdnate čaše«. Na voljo bodo vina posestev Feudi di Romans, Valpanera, Pontoni, Lis Neris, La Rajade, Humar, Denis Pizzulin, Conte d'Attimis, Piera Martellozzo, La Gi-nestra in De Claricini. Za tri degustacije bo treba odšteti 6 evrov, izkupiček bo šel v dobrodelni namen.

Morgan v Štarancanu

V kraju Dobja pri Štarancanu bo jutri ob 21. uri v okviru pobude Summerlab nastopil italijanski glasbenik Morgan, pevec skupine Bluvertigo in član žirije TV oddaje X Factor.

GORICA - 163. praznik narodov srednje Evrope

»Italija ni prišla na nikogaršnjo zemljo, naše mesto ima srednjeevropsko dušo«

Prizorišče letošnje prireditve bo v Podturnu, za prihodnje leto pa napovedujejo vrnitev v grajsko naselje

Gorica je idealno prizorišče za praznik narodov srednje Evrope, so včeraj izjavili župan Ettore Romoli, njegov odbornik Antonio Devetag in Paolo Petiziol, predsednik kulturnega združenja Mitteleuropa, ki že dolga leta prireja slavlje ob rojstnem dnevu Franca Jožefa. Pred dvema letoma se je praznik priselil iz Krmina v Gorico, česar krminski župan še ni prebavil. Dejal je, da je odselitvi botroval bog - denar. »Nikakršnega barantanja ali kupčkanja ni bilo. Gorica je ena izmed prestolnic srednje Evrope, ta pripada njeni duši, zato bomo naredili vse, kar je v naši moči, da bo praznik še naprej rastel in privabljal narode srednje Evrope,« je poudaril

župan, ki ga obujanje spomina na cesarjev rojstni dan ne posebej moti: »Spominski in folklorni značaj je praznik imel, dokler je še potekal v Jasihu. Ko je zrasel, je postal praznik narodov in našel v Gorici idealno lokacijo. Poleg tega povezuje naše mesto s preteklostjo in koreninami. V ponedeljek sem se udeležil slavlja ob 95-letnici vstopa italijanskih vojakov v Gorico, a dobro vemo, da Italija ni prišla na nikogaršnjo zemljo ...« Devetag je dodal, da bodo prihodnje leto vrnili praznovanju grajsko prizorišče, ki pa še čaka na obnovo. Letos bo potekalo v Podturnu, kjer bodo uporabili opremo šagre svetega Roka. »Iz Krmina nismo odšli po svoji vo-

lji. Prizorišče v Jasihu so zaprli, nismo več našli primernih logističnih pogojev. Gorica je v vseh smislih pravo okolje za praznik, tod teče meje, pogled z gradu objame srednjo Evropo,« je povedal Petiziol. 163. praznik narodov, ki bo potekal od 19. do 21. avgusta, bo ponudil osemnajst brezplačnih spektaklov: med temi izstopata koncerta godbenega orkestra Fvg Mitteleuropa (20. avgusta ob 21. uri) in Robin Ruggero & Peter Lipa Banda (21. avgusta ob 21. uri). Številno sodelujočih narodov in pokroviteljev tujih ambasad je tudi letos naraslo, kar se bo poznalo v turističnem prilivu, letošnja novost pa je tudi v slovenščino prevedeni program, je še poudaril Paolo Petiziol.

ci do 1 m višine plačajo 21 evrov. Prosimo zainteresirane, da se zaradi organizacije čimprej prijavijo, po možnosti najkasneje do 10. avgusta. Informacije in vpisovanje po tel. 348-4735330 (Lucia Ferfolja), lucia.fer72@libero.it.

Obvestila

JAMARSKA KULTURNA SKUPINA ARUPAKUPA iz Jamelj organizira v nedeljo, 14. avgusta, ogled jame Vodnice (Grotta di Boriano) pri Komnu. Zbirališče bo ob 9. uri na Trinkovi ulici v Jamljah. Izlet je primeren tudi za otroke od 3. leta starosti dalje. Sledila bo družabnost z jedmi na žaru; informacije po tel. 340-8832498 (Martin Faidiga) ali na naslov arupakupa.speleo@gmail.com.

KRUT obvešča, da se bliža datum odhoda na skupinsko letovanje od 28. avgusta do 4. septembra na Malem Lošinju. Za poravnavo in morebitna pojasnila se člani z Goriškega lahko zglasijo v pisarni na korzu Verdi 51/int., tel.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
MARZINI, Korzo Italia 89, tel. 0481-531443.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
ALLA SALUTE, Ul. Cosulich 117, tel. 0481-711315.

DEŽURNA LEKARNA V ZAGRAJU
LUCIANI, Ul. Dante 41, tel. 0481-99214.

Šolske vesti

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE V GORICI obvešča, da bo v petek, 12. avgusta, urad v Ul. Rismondo 6, zaprt. Za morebitne nujne zadeve se lahko posamezniki obrnejo na Urad za slovenske šole v Trstu na tel. 040-4194164.

Kino

GORICA KINEMAX: zaprt do 19. avgusta.
TRŽIČ KINEMAX: zaprt do 17. avgusta.

Izleti

PROSVETNO DRUŠTVO ŠTANDREŽ prireja tridnevni izlet z avtobusom od 16. do 18. septembra v Slavonijo, Baranje in južno Madžarsko Podonavje; 1. dan: Štandrež, Požega, Kutjevo, Našice, Valpovo; 2. dan: Valpovo, Osijek, Siklos, Villany, Mohacs, Pecs; 3. dan: Pecs, Štandrež. Vpisovanja do 28. avgusta; informacije po tel. 0481-20678 (Božo) ali 347-9748704 (Vanja).

IZLET V GARDALAND (2): v ponedeljek, 29. avgusta, z odhodom iz Doberdoba ob 6.30 (s Selc 6.40), povratek po večernem zaprtju parka. Cena 43 evrov vključuje prevoz z avtobusom in vstopnino. Otro-

tombolo za otroke; v petek, 12. avgusta, ob 18.30 bo novinar Claudio Fabbro spregovoril o goriškem radiču in vinih z Oslavja, ob 20.30 skupina Happy Day, združenje krvodajalcev bo za otroke priredilo ekološko tekmovanje; v soboto, 13. avgusta, ob 18.30 bo g. Luigi Tavano predstavil nov vodnik o cerkvi iz Podturna, ob 20.30 ples s skupino Exes; v ponedeljek, 15. avgusta, ob 15.30 ples s skupino Dario and Friends; v torek, 16. avgusta, ob 10.30 slovesna maša, ob 20.30 ples s skupino Fantasy, ob 22.30 tombola.

»MONFALCONE ESTATE« (POLETJE V TRŽIČU): v četrtek, 11. avgusta, ob 21. uri na Trgu Falcone e Borsellino v Tržiču film »Habemus Papam« (ob slabem vremenu bo projekcija dan kasneje).

FILMSKI VEČERI »NERO DI DONNA« V MORARU na turistični kmetiji Al Dialul (nasproti cerkve): v četrtek, 11. avgusta, ob 21. uri film »Femmina folle« Johna Stahla; v četrtek, 18. avgusta, ob 21. uri »I diabolici« Henrija-Georgesa Clouzota; v četrtek 25. avgusta, ob 21. uri »Vertigine« Otta Premingerja; v četrtek, 1. septembra, ob 21. uri »Changeling« Clint Eastwooda; vstop prost.

Mali oglasi

PRODAM HONDA HORNET 900 črne barve, v zelo dobrem stanju, vedno servisirana, 36.000 km turistično prevoženih, cena 4.000 evrov, možnost dogovora; tel.349-7066663.

PRODAM po 1,50 evra liter, domače belo in rdeče vino v Štandrežu; tel. 348-5856977.

Pogrebi

DANES V GRADIŠČU: 10.00, Anna Glavina vd. Puzzer (ob 9.40 iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi Sv. Valeriana in na pokopališču.

DANES V TRŽIČU: 11.00, Antonietta Romagnolo vd. Pahor blagoslov na pokopališču.

O NAŠEM TRENUTKU

Ostanki mita o slavnem jeziku

ACE MERMOLJA

Odpravljam se na počitnice v upanju, da bo vreme boljše, kot je bilo v prvi polovici (in čez) meteorološkega in drugega poletja. Ker me razvozlanje vozlov skozi vse leto malce naveliča, bo članek primeren nekomu, ki se odpravlja na pot.

Po osebnih navadah sem precej statičen in moje poti se ponavljajo, kar seveda bralca bolj malo zanima. Avgust je tudi najmanj primeren mesec za običajna potovanja, a se mora človek privaditi na gnečo. Drugače pa se tolažim, da tudi veliki potniki niso več to, kar so bili nekoč. Hočes nočes smo vsi turisti: eni na dolge, drugi na krajše proge.

Nove tehnologije in znanja so poenostavili poti. Bistveno je, da človek obvlada računalnik, da spretno pluje po internetu in da pozna standardno angleščino, ki je prevzela vlogo mednarodnega jezika. S temi "pripomočki" postanejo vse poti lažje. Organizacija je prisotna skoraj povsod. Celo najvišji hribi, puščave in morja imajo organizirane "vstope" in "izstop". Ob vznožju Everesta se danes borijo z odpadki...

Prevozna sredstva (od avtomobila do helikopterja), telefonske in internetne povezave in seveda angleščina omogočajo to, kar je bilo nekoč izjemno težavno. Še v svoji mladosti si nisem mogel predstavljati sodobnih scenarijev, obnemem pa se zavedam, kako počasi se je Italija vklapljala v naglico dogajanja sodobnosti.

Ko sem obiskoval šole, in to vse do liceja, je razumljivo, da ni bilo računalnikov v današnji obliki. Različne so bile telefonske povezave, obstajali pa so jeziki. Sodim namreč v tisto generacijo učencev in dijakov, ki v osnovni šoli, na srednji gimnaziji in nato na višji gimnaziji in liceju ni imela niti ene ure kakega tujega jezika. Na slovenski klasični gimnaziji v Gorici je bil učni jezik slovenščina, pouk italijanščine je očitno zapolnjeval čas modernega tujega jezika, drugače pa je bilo latinščine in grščine na kupe.

V šolah, kjer so se učili tuje jezike, je bil pouk vezan na sistem starih slovničnih pravil in dijaki so lahko pridobili le nek "vtis". Dijaki iz premožnejših družin so lahko šli med počitnicami na tuje in se tam učili drugega jezika, večina pa je ostala zaprta v svojo italijanščino. Slovenci smo imeli vsaj to izhodiščno prednost, da

smo se resnično učili dveh jezikov.

Kako je bila italijanska šola vezana na vedno manj aktualne modele, sem spoznal v Sloveniji in to toliko bolj, ko sem se vpisal na ljubljansko fakulteto. Bilo je leta 1970. Bili smo v Titovi Jugoslaviji, ki je danes deležna najrazličnejših kritik. Bili smo v gospodarsko togem sistemu, ki je odklanjal princip svobodnega tržišča itd. Vendar je bila že takrat angleščina jezik, ki ga je večina slovenskih študentov obvladala.

Vpisal sem se na slovenistiko in na ruščino. Pri prvem predavanju na rusistiki sem zadevo opustil in presedlal na primerjalno književnost, kjer je kot pogoj za B predmet zado stovala italijanščina. Ko bi primerjalno književnost izbral kot prvi predmet, bi moral obvladati vsaj dva jezika: ob italijanščini vsaj še nemščino ali angleščino. Bolje bi bilo dodati še kak jezik.

Z ruščine sem "pobegnil", ker sem takoj uvidel, da predpostavljajo lekcije že kar dobro poznavanje jezika. Nadoknaditi bi moral preveč. Isto je veljalo za druge jezike.

Slišal sem trditev, da je že pod Jugoslavijo večina študentov poznala več jezikov, ker da je slovenščina jezik malega naroda, s katerim nikamor ne prideš. Prepričan sem, da ni bilo tako. V slovenski kulturi so, kljub socializmu, ostale prvine avstro-ogrskega imperija, kjer je bila za nekoliko višjo izobrazbo potrebna večjezičnost. Konec koncev je moj nono znal, ob slovenščini, italijansko, nemško in češko. V nemščini in češčini je polagal univerzitetne izpite najprej v Pragi in nato na Dunaju. Meni, italijanskemu državljanu slovenskega jezika, je italijanski šolski sistem zožil obzorje na mučno učenje dveh "mrtvih" jezikov in mi ni odprl poti tujega.

V Sloveniji je bilo v bistvu nemogoče, da bi zaključil fakulteto z znanjem same slovenščine. Italijanska univerza je proizvajala na tisoče enojezičnih doktorjev. D'Alema, ki je nekoč mojih let, se je pričel učiti angleščine, ko je postal predsednik vlade oziroma zunanji minister. V pavzah in uri kosila je imel inštruktorico, saj bi moral drugače imeti pri sebi prilepljenega prevajalca. Bil je zunanji minister, kar je brez znanja angleščine in še kakega jezika skoraj ne-

mogoče delo. Tudi D'Alema je prišel iz podobne šole kot jaz in mi (mišljeno generacijsko) in dosegel visoke politične in državniške funkcije sredi globaliziranega sveta z znanjem italijanščine. Omenil sem primer, ker sem pač o njem bral.

Italijanske kulturniške elite so poznale več jezikov, čeprav je enojezičnost predolgo prevladovala. V moji mladost je imelo učenje latinščine in grščine celo na slovenski šoli skoraj sakralni pomen. Pri teh predmetih so dijaki "padali" in nekateri celo zapustili učenje. Vse ostalo, kar ni bilo iz časov "imperija", je stopalo v ozadje. Tuji jeziki so bili podcenjeni.

Italijanski kulturni, a tudi politični in gospodarski svet, je do včeraj bolehal za samozadostnostjo, ki je postajala postopoma vedno manj možna. Zašel sem v prostor, kjer ni več govor o počitnicah in o potovanjih. Vendar nam celo današnja svetovna konjunktura dokazuje, kako se Berlusconijska vlada s težavo znajde v "svetu" in kako malo mednarodne kredibilnosti ima. Včasih imaš resnično vtis, da živijo vodilni politiki izven stvarnega sveta, čeprav so med njimi podjetniki, odvetniki, univerzitetni profesorji in ne le kaki slučajno izvoljeni podeželski župani ali subretke.

Pričel sem s potovanji, z obvladovanjem računalnika in angleščine. Vse to ni potrebno le na dopustu. Tako v poslih kot v politiki je nujna medčloveška komunikacija in to neposredna in brez prevajalcev, ki skvarijo intimnost. Objektivno pa je danes na čelu države skupina, ki je izšla iz latinsko-italijanske šole in je hranila mit neke posebnosti in veličine, ki ni umrla niti po koncu vojne in po koncu fašizma. Nad tem je seveda denar, ki ne potrebuje jezika...

Vrnimo se v spomin. Na naši mali goriški gimnaziji torej preprosto nisi izdelal, če nisi znal latinščine: vse ostalo je bilo postransko. Ravnatelj, bog mu daj mir, je bil šibak pedagog a odličen latinist. Pri tem pa se je vse odločalo in končalo. Nekaj od tega v človeku ostane: luknja, ki jo nadomestiš le z dodatnim trdom. Hujše je, če gre za mentaliteto, ki ni umrla. Vsaj to (mentaliteta) mi je kot Slovincu prihranjeno in vidim v večjezičnosti (drugo je, kaj znam) edino možno govorico.

KONEC TEDNA PRAZNIK PRŠUTA IN TERANA

V Pliskovici izbrali kraljico terana

Krono bo nosila študentka Maruša Rogelja

Maruši Rogelja (levo) je krono kraljice nadela Martina Marc

O. KNEZ

Aktualna kraljica terana Martina Marc iz Skopega, kateri je lani krono izročila Neža Milič iz Zagradca, je na letošnjem izboru za kraljico terana to nedeljo v Pliskovici izročila komaj 20-letni študentki arhitekture Maruši Rogelja z vinarške in vinogradniške kmetije Petelin Rogelja iz Tomaja, ki je pokazala največ strokovnega znanja izmed treh kandidatke.

Sicer pa sta se za ta laskavi naslov na prireditvi v Pliskovici, ki pomeni uvod v letos že 41. Praznik terana in pršuta v Dutovljah, ki bo potekal ta konec tedna (od 12. do 14. avgusta) in sodi v sklop več kot 60 prireditev letošnjega Festivala Kras, potegovali še 23-letna absolventka turistične šole v Sežani Anet Jagodič iz turistične kmetije Oru Avber in prav tako 23-letna študentka italijanistike na Fakulteti za humanistične študije v Kopru Nina Tavčar s kmetije Marjana Tavčarja v Dutovljah.

Kandidatke so odgovarjale na vprašanja iz vinogradništva in vinarstva (v zaprtem delu), pred številnim občinstvom na prireditvi, ki jo je vodila prikupna mlada TV voditeljica Ana Tavčar, pa so odgovarjale na vprašanja s področja turističnega poznavanja Krasa, v praktičnem delu pa so morale izmed štirih listov prepoznati list vinske trte re-

foška, odpreti steklenico terana ter vino nato v pravilnem kozarcu ponuditi članom komisije.

Strokovna komisija, ki so jo sestavljali svetovalka za vinogradništvo sežanske Kmetijsko svetovalne službe Majda Brdnik, predsednik konzorcija pridelovalcev kraškega terana in enolog sežanske kleti Vinakras Boštjan Zidar, predstavnica Zavoda za šport, turizem in prosti čas Sežana ter Mladinskega hotela Plikovica Laura Lozej, vinogradnik in vinar Joško Colja iz Samatorce ter lastnica turistične kmetije v Coljavi in predsednica Društva Planta Sandra Pelicon, ni imela lahkega dela, saj so vse kandidatke dobro opravile strokovni del v pisni in praktični obliki kot tudi odgovarjale na zastavljena vprašanja.

Vendar pa so odločili, da je največ znanja pokazala Maruša Rogelja, ki je zrasla na tomajski kmetiji Petelin Rogelja. Veselja do dela ter spoštovanja vina se je naučila pri starših mami Katarini in očetu Marjanu kot tudi pri starih starših Jožetu in Milki. Zadnja leta pa je po zaslugi fanta Tadeja Štoka, prav tako doma iz vinogradniško-vinarske kmetije v Krajni vasi, še bolj spoznala vina. »In bolj kot spoznavam vino, več hočem vedeti in vedno bolj cenim tako vino kot vinarje. Ker vino ni le alkoholna pijača, ampak je zgodba o trudu, ustvarjanju, spajanju okusov in spoštovanju narave. Prav tako je teran najodličnejši rezultat kompromisa med vztrajnimi Kraševci in bogato, a zahtevno naravo. In ker želim še več ljudi naučiti vzljubiti, spoštovati in uživati vino, sem se prijavila na izbor za kraljico terana, da jim s ponosom predstavim teran - umetnost Krasa,« je vsa zadovoljna povedala Maruša, ko je prebrala slavnostno zaobljubo. Ob tem je še dodala: »Človek bi rekel da poklic arhitekta in vino nimata zveze, ampak rdeča nit je enaka: pri obeh gre za življenjski stil. Če ne delamo z veseljem in dušo, se ne moremo veseliti rezultatov.«

Številne zbrane so pozdravili sežanski podžupan David Škabar, predsednik KS Pliskovica Milivoj Štemberger in predsednik Društva vinogradnikov in vinarjev Krasa David Mahnič, ki je novoizvoljeni kraljici terana nadel lento, medtem ko so v kulturnem programu nastopili akademski saksofonist in profesor na sežanski in postojnski glasbeni šoli Tomaž Nedoh, mladi domači harmonikar Tilen Bortolato in glasbena skupina KD Kraški šopek.

Družabno srečanje se je nadaljevalo z degustacijo trinajstih najboljših ocenjenih teranov letnika 2010, ki jih bodo uradno razglasili na osrednji nedeljski prireditvi Praznika terana in pršuta v Dutovljah.

Olga Knez

TURIZEM - Od 18. do 21. avgusta oživljanje rimskega Ptuja

Rimske igre letos že četrtrič

Več kot 1300 sodelujočih iz 40 skupin, ki skrbijo za obujanje bogate rimske dediščine - Letos še skupine iz Srbije, Madžarske in Poljske

Na četrth Rimskih igrah v Termah Ptuj med 18. in 21. avgustom bo nastopilo več kot 1300 sodelujočih. Ti bodo prišli iz 40 organiziranih skupin, ki skrbijo za obujanje bogate rimske dediščine. Direktor term Andrej Klasinc je povedal, da se gostujočim skupinam letos pridružujejo še skupine iz Srbije, z Madžarske in s Poljske. Kot je včeraj dejal, bodo letošnje Rimske igre v Termah Ptuj znova dokazale, da so zgodbe, ki jih terme gradijo že vrsto let, tista "pika na i", ki v turističnem proizvodu lahko določeno turistično destinacijo ponese naprej. Rimska zgodba se tako prepleta skozi celovito ponudbo Term Ptuj, sloni pa na zgodovinskih dejstvih in projekt rimskih iger ob starorimski poroki in praznovanju rimskih saturnalij celovito zaokroža to zgodbo.

Odprtje četrth Rimskih iger, ki bodo Terme Ptuj in ptujske mestne ulice odele v preobleko stare rimske Petovione, bo 18. avgusta pri III. Mitreju. Na osrednjem prizorišču bo postavljen rimski tabor, sledila bo predstavitev sodelujočih skupin in rimska večerja. Osrednji del oživitve bogate ptujske rimske dediščine bo sobotna povorka od Termalnega Parka skozi staro mestno jedro. Okoli 1300 udeležencev povorke bo obiskovalcem prikazalo različne sloje rimskega življenja - od senatorjev, vojščakov, gladiatorjev, navadnih meščanov, duhovnic in vestalk, sužnje, keltskih vojakov.

Na več kot petih hektarjih zelenice v Termalnem Parku, kjer se razprostira rimski tabor, si bodo obiskovalci lahko ogledali raznolike prikaze rimske-

Organizatorji pričakujejo, da bodo tudi letošnje igre pritegnile veliko zanimanje in da jim bo vreme namenjeno

ga vsakdana (prvo stoletje našega štetja). Na rimski tržnici bodo obiskovalci lahko okušali dobrote starih Rimljanov, v pestrem dogajanju pa ne bo manjkala niti komedija ptujskega gledališča in atraktivni orientalski plesi.

AFERA ZADNJA STAVA - Prvostopenjska razsodba disciplinske komisije FIGC

Atalanti, ne pa Doniju, omilili predvideno kazen

Klub iz Bergama bo prvenstvo A-lige začel z -6 točkami

MILAN - Disciplinska komisija državne nogometne zveze je v prvostopenjski razsodbi omilila kazni, ki jih je klubom in posameznikom v aferi Zadnja stava v zvezi z namrščanjem izidom tekem predlagal zvezni tožilec Stefano Palazzi. Atalanta bo tako v A-ligi začela sezono 2011/12 z odvzemom šestih in ne sedmih točk, kot je predlagal Palazzi. V B-ligi so Ascoliju potrdili odvzem šestih točk. Klubu iz Mark pa so omilili denarno kazen: namesto 90 tisoč evrov jih bodo plačali 50. Nekoliko so se oddahnili tudi pri Beneventu: od predvidenih 14 odvzetih točk bo klub iz Kampanje novo sezono začel z -9. Alessandrii in Ravenni so potrdili izpad v nižjo ligo. Kapetan Atalante Cristiano Doni, ki je bil vpleten v stavniško afero, ne bo smel stopiti na igrišča kar nekaj časa. Zanj so potrdili izključitev za tri leta in pol. Beppeja Signorija čaka petletna izključitev, z možnostjo dosmrtno prepovedi opravljanja kakršne koli funkcije pod okriljem zveze. Enaka kazen čaka nekdanjega vratarja Cremoneseja Marca Paolinija.

Slabe novice torej za tržaško Triestino, čeprav je predsednik Stefano Fantinel obljubil, da bo pravico iskal tudi na prizivnem sodišču, katerega razsodbo čakajo pred velikim šmarnom. Tudi Atalanta je že napovedala priziv.

Za 38-letnega Cristiana Donija je več kot triletna izključitev bržkone tudi konec kariere

ANSA

KOLESARSTVO Nemcu prva etapa po Beneluksu

AMSTERDAM - Nemec Andre Greipel je zmagovalec prve etape kolesarske dirke Eneco Tour po Nizozemski in Belgiji. Član ekipe Omega Pharma-Lotto je na 192 kilometrov dolgi preizkušnji med Oosterhoutom in Sint Wilibrordom v ciljnem sprintu ugnal Rusa Denisa Galimzjanova in Američana Tylerja Farrarja. Edini Slovenec na dirki Grega Bole (Lampre) je bil 10. V skupni razvrstitvi je vodstvo zadržal Američan Taylor Phinney (BMC), ki ima pred drugouvrščenim Norvežanom Edvaldom Boassnom Hagdom (Sky) sedem sekund prednosti. Bole je 58. s 33 sekundami zaostanka.

KOŠARKA - Ex YU Pokal Adecco: Slovenija 3., zmagala Srbija

LJUBLJANA - Včeraj se je s finalnimi tekmami zaključil Pokal Adecco v ljubljanskih Stožicah, na katerem so nastopile vse reprezentance držav bivše Jugoslavije. Slovenija je domače nastope zaključila na 3. mestu, potem ko je včeraj premagala Bosno in Hercegovino z 59:52 (21:8, 33:30, 49:41). Osrednjo vlogo v napadu je tokrat imel Matjaž Smodiš, ki je v 18 minutah dosegel 18 točk ob metu iz igre 7:10. Selektor je počitek namenil Erazmu Lorbku in Saši Ožboltu, Edo Murić pa po udarcu v stegensko mišico na tekmi proti Hrvaški ni stopil na parket. Tako je znova veliko priložnosti dobil mladi Luka Rupnik, med strelce se je vpisal Luka Lapornik, zajetna minutaža pa je pripadla tudi Mihi Zupanu. V sedmih pripravljanih nastopih so Slovenci šestkrat zmagali - edini poraz jim je zadala Hrvaška v Stožicah, do konca priprav pa jih čakajo še tri najtežje preizkušnje. Dve s Španijo, 21. in 22. avgusta v Malagi in Granadi, ter končni test, spektakel Litva pred Litvo 24. avgusta v Ljubljani.

Ostala izida: tekma za 5. mesto: Črna Gora - Makedonija 67:57, finale: Srbija - Hrvaška 80:71 (18:21, 38:39, 53:60).

FLORES OSTAJA - Antonio Flores Flores, napadalec Udineseja, je podaljšal pogodbo do leta 2016.

BOLT V ZAGREBU - Na atletskem mitingu v Zagrebu bo v teku na 100 metrov 13. septembra nastopil tudi najhitrejši človek na svetu Jamajčan Usain Bolt, tri dni pozneje pa bo na mitingu Diamantne lige v Bruslju.

KOŠARKA - Evropsko prvenstvo 2013

Kakšna bo nova večnamenska športna dvorana Koper?

Lokacija nove dvorane, ki bo zgrajena za olimpijskim bazenom in dvorano Bonifika

V. SOSSA

KOPER - Če je bil videz nove večnamenske dvorane v Kopru, v kateri bi lahko gostili tudi evropsko košarkarsko prvenstvo 2013, še pred tremi tedni zavil v tančico skrivnosti, je zdaj že bolj jasno, kakšno dvorano načrtujejo. Mestna občina Koper in zbornica za Arhitekturo in prostor Slovenije sta namreč konec julija objavili natečaj za izbiro strokovno najprimernejše rešitve za novo večnamensko športno dvorano, v kateri navajata nekaj izhodišč. Kot smo že poročali, nova dvorana ni osnova za dogovor s Košarkarsko zvezo Slovenije glede evropskega prvenstva, ki ga bo Slovenija gostila leta 2013. Vsi pogovori namreč temeljijo še na »stari« Bonifiki; če bo nova dvorana dokončana, pa bodo tekme prav gotovo v njej.

Kakšna pa bo dvorana? V razpisu je navedeno, da morajo natečajniki pridobiti idejno zasnovo za dvorano kapacitete do 9.000 sedežev (skupno število sedežev na fiksni in izvlečni tribunah je 8.500), namenjeno športu ter kulturnim in zabavnim prireditvam. »Izhodišče za projektiranje športne dvorane so standardi Mednarodne te-

niške federacije ITF za izvedbo tekmovalanj na nivoju Master ATP World tour 250, Mednarodne košarkarske zveze FIBA (igrišče za košarko), standardi EHF (igrišče za rokomet) in mednarodne odbojcarske zveze FIVB ter gimnastike,« piše v razpisu, kar predpostavlja, da bi v dvorani lahko gostili mednarodna teniška, košarkarska, rokometna, odbojcarska in gimnastična tekmovanja. Osnova za dimenzioniranje parterja, navajata naročnika, dvorane so 4 teniška igrišča, ki so največjih dimenzij. Ob dvorani bodo morali natečajniki obdelati tudi idejne rešitve za zunanjo ureditev športnega parka Bonifike in pa povezave do drugih športnih objektov. Zemljišče nove večnamenske športne dvorane Koper se nahaja na zahodnem delu športnega parka Bonifika za olimpijskim bazenom v izgradnji in za dvorano Bonifika. Z 8.500 sedeži bo dvorana v Kopru gotovo največja med tistimi, ki bodo gostile prvi del prvenstva.

V manj kot dveh mesecih, do 30. septembra, bodo morali natečajniki pripraviti elaborato, izbrane idejne rešitve pa bodo znane šele novembra. (V.S.)

NOGOMET - Prijateljske tekme

Slovenija v Stožicah z Belgijo, Italija proti Španiji v Bariju

V Londonu zaradi nemirov odpovedali tekmo Anglija-Nizozemska

LJUBLJANA/BARI - Glavna naloga nocojšnje prijateljske tekme proti Belgiji (20.45 v Stožicah) je preverjanje stanja reprezentantov pred nadaljevanjem kvalifikacij za Euro 2012. To pa ne pomeni, da slovenska vrsta ne bo igrala na zmago. Še več, kapetan Robert Koren je na novinarski konferenci v Ljubljani med drugim poudaril tudi ta vidik današnje tekme. »Kot vedno smo zelo veseli, ko se zberemo, a čaka nas tudi težka tekma. Na treningih si želimo še izpiliti določene stvari in v sredo pokazati pravo igro in doseči pravi rezultat,« je uvodoma povedal Koren, s katerim se strinja tudi Valter Birs, po novem član Genoe, ki tudi pravi, da je eden izmed ciljev tekme tudi zmaga.

Če bo za druge reprezentante to tekma kot vsaka druga, pa bo za šulerja (ta meni, da Belgija gotovo sodi med 15 najboljših reprezentanc na svetu) in Zlatana Ljubijankića, člana prvoligaša iz

Genta, vseeno imela malce dodatnega naboja. »Res je, za Marka in zame bo to malo bolj posebna tekma, ampak po drugi strani pa je vseeno taka, kot vsaka druga prijateljska tekma. V klubu je bilo malce zbadanja, a ne veliko, saj zanimanje za ta dvoboj ni takšno, kot če bi šlo za kvalifikacijsko tekmo,« je dejal Ljubijankić. V okviru kvalifikacij se bosta v skupini C spopadli Severna Irska in Ferski otoki.

ITALIJA - Italijanska izbrana vrsta bo danes (20.30 po Rai 1) v Bariju gostila svetovne in evropske prveke Španijo. Selektor Cesare Prandelli bo bržkone zaupal Milanovemu napadalcu Cassanu, ki je v Bariju doma.

LONDON - Angleška nogometna zveza (FA) je zaradi izgredov na Otoku odpovedala težko pričakovano prijateljsko nogometno tekmo Anglije in Nizozemske, ki bi morala biti danes na Wembleyju.

O Sergiu Tavčarju tudi Gazzetta

MILAN - Italijanski športni dnevnik Gazzetta dello sport je v ponedeljek objavil prispevek o Sergiu Tavčarju in njegovem knjižnem prvencu. Avtor prispevka Paolo Bartezzaghi je namreč bralcem najbolj branega italijanskega časopisa predstavil Tavčarjevo knjigo Jugoslavija, košarka in televizijski komentator, ki je izšla v samozaložbi lani septembra. V prispevku avtor pripoveduje o Tavčarjevi knjigi, o njegovem besednem stilu, pa tudi o igralcih, na katere je televizijski komentator z Opčin zelo navezan. Prispevek nosi naslov »Pallacanestro e Jugoslavi: la vita di Tavcar« (Košarka in Jugoslavija: Tavčarjevo življenje), že v podnaslovu pa navaja, da je ravno Tavčar omogočil italijanskim publiki, da je v sedemdesetih letih spoznala jugoslovansko košarko prek »barvitih komentarjev, ki so bili tehnično zelo dovršeni«, piše Gazzetta.

IL LIBRO DAGLI ANNI 70 A OGGI

Pallacanestro e Jugoslavia: la vita di Tavcar

La voce di Telecapodistria e i suoi miti, da Cosic a Petrovic
E l'Italia scoprì un mondo

JADRANJE - Evropsko mladinsko prvenstvo v Belgiji

Spodbuden začetek Čupinih jadralcev

V drugem plovu nadoknadila 150 metrov in zmagala, v prvi regati sta bila 7.

Včeraj sta Simon Svititz Košuta in Jaš Farneti osvojila 7. in 1. mesto

»Bil je zelo pozitiven dan.« Tako je prvi dan evropskega mladinskega prvenstva v olimpijskem razredu 470 v Nieuwpoortu v Belgiji ocenil trener Čupine posadke Matjaž

Antonaz. Jadralca Simon Svititz Košuta in Jaš Farneti sta namreč prvi dve regati zaključila z visokima uvrstitvama in potrdila, da želita v Nieuwpoortu popraviti vtis s svetovnega

mladinskega prvenstva. V prvem plovu sta morda še pod vplivom predčasnih startov, ki sta ju zbrala v Medembliku na svetovnem mladinskem prvenstvu, začela bolj zadržano in zaključila na 7. mestu. V drugi regati pa sta zmagala. »Pri prvi boji sta bila sicer tretja in s 150 metrov zaostanka za najhitrejšimi, nato pa sta z odličnim in srčnim jadranjem v krmo vse nadoknadila in prešla v vodstvo,« je potek regate zadovoljno opisal Antonaz, ki pa je ob dobrem začetku tudi nekoliko zaskrbljen. »Upam, da ne bosta porabila preveč energije v kvalifikacijskih regatah in torej ostala brez moči v odločilnih finalnih regatah. Prvenstvo je namreč še dolgo,« je opozoril.

Vremenske razmere so bile včeraj spremenljive: zjutraj je rahlo deževalo, popoldne pa je posijalo sonce. Jakost vetra se je med dnevom zmanjšala od 20 na 10 vozlov. Za danes napovedujejo poslabšanje in jakost vetra do 50 vozlov, tako da so današnji nastopi vprašljivi. Vsakozi pa moti jadralce tudi visok val in močen tok. (V.S.)

ROLKANJE - SP

Nicola Iona (Mladina) 14. med mladinci

Mladinin rolkar Nicola Iona je včeraj začel nastope na svetovnem prvenstvu na Norveškem. Sedemnajstletnik, ki je letos stalni član italijanske mladinske reprezentance, je v kraju Aure nastopil na 10 kilometrski preizkušnji v reber v klasični tehniki. Med 22 mladinci je bil 14., za zmagovalcem Fosslijem je zaostal manj kot dve minuti, med štirimi italijanskimi reprezentanti pa je bil drugi. Boljši je bil Dario Giovine na 4. mestu.

Danes se bo perspektivni rolkar, ki med mladinci tekmuje tudi proti tri leta starejšim tekmece, nastopil še na 24 km dolgi preizkušnji s skupinskim startom.

Prvo tekmo v reber je med člani dobil dvakratni olimpijski prvak Norvežan Petter Northug, med članicami pa je bila najhitrejša tačas najboljša smučarska tekačica, domačinka, Maritt Bjorgen, ki je na OI v Vancouvru leta 2010 osvojila tri zlate kolajne.

Poletni (Kilo)metri

TOMO KRAŠOVEC Poleti trikrat tedensko kolesari približno 50 km

Košarkarski trener Brega Tomo Krašovec, 46 let, skrbi za formo in dobro počutje.

Kako vzdržujete formo poleti?

Štirinajst dni smo jadrili na vetrovnem morju, tako da je bilo kar naporno, saj smo morali neprestano vleči in spuščati vrvi. To je bil pravi trening za vzdrževanje forme.

Kaj pa, ko niste na počitnicah?

Če utegnem, kolesarim trikrat tedensko z gorskim kolesom približno 50 kilometrov. Najraje se peljem stran od ljudi, torej izbiram skoraj izključno stranske poti. Ko ne kolesarim, pa enkrat tedensko tečem.

Kje pa tečete?

Tečem od Ankarana do Lazareta in nazaj.

Kaj pa pozimi?

Med sezono preživim veliko časa v telovadnici in sem že tam večkrat aktiven. Dodatnih aktivnosti torej pozimi ne delam.

Imate raje aktivne počitnice ali pa popoln relaks?

Aktivne, saj več kot dva dni ne preživim na ležalnikih.

Ali ste svojim varovancem naročili, kako naj vzdržujejo formo v poletnih mesecih?

Viscianu, Samcu in Giacomiju sem naročil, naj imajo roke za hrbtnom, ko so pri mizi. Ostali pa so vsakozi aktivni, saj igrajo na poletnih košarkarskih in nogometnih turnirjih. (V.S.)

NOGOMET - Na prvem treningu Vesne

V Križu so ambiciozni

Pomladili in okrepili moštvo - Vidoni: Ciljamo na uvrstitev v play-off - Več kot polovica slovensko govorečih igralcev

Vesna se je v ponedeljek na kriškem pravokotniku predstavila v novi preobleki. V moštvu, ki bo četrto sezono zapored igralo v promocijski ligi, je nekaj novih obrazov, v glavnem mladih. Vodstvo kriškega društva je letošnjo kupoprodajno borzo v glavnem usmerilo v iskanje slovensko govorečih nogometašev. V širšem izboru jih je kar štirinajst od skupno štiriindvajsetih. Od lanske Krasove D-ligaške garniture so se k »plavim« preselili Daniel Tomizza, Matej Bagon in Jar Martini. »Iščemo še kako okrepitev, saj se je sezanski zvezni igralec Milan Kočič v zadnjem trenutku premislil in bo še naprej igral pri tržaškem Trieste Calciu,« je povedal športni vodja Žarko Arandelović. Povprečna starost kriškega moštva je 21 let. Predsednik Roberto Vidoni je predstavil Vesnine načrte: »Ciljamo na izboljšanje lanske uvrstitve. Lani smo bili peti, letos bo naš cilj uvrstitev v play-off.« Trener Andrea Massai je bil redkobeseden in precej nestrpen. »Najraje bi hitro začel s trenin- gom,« nam je zaupal. Fantom je skušal dopovedati, da sta zanj red in disciplina še kako pomembna. »Ne toleriram slabega obnašanja, zahrbtnosti in ne spoštovanja,« je še dodal.

Vesnini nogometaši bodo do 3. septembra trenirali vsak dan, le ta teden bodo vadili do petka in nato znova obuli nogometne čevlje v torek, dan po velikem šmarnu. 20. avgusta bodo igrali prvo prijateljsko tekmo proti Bregu, 24. pa še proti Domiu. Tržavni pokal se bo začel v nedeljo, 28. avgusta, prvenstvo pa 11. septembra. Vesnini deželni mladinci bodo priprave na novo sezono začeli 22. avgusta. (jng)

Kriška Vesna v novi preobleki

KROMA

NOGOMET - Začetek priprav Zarje

Resnost na prvem mestu

Trener Bovino optimistično gleda na letošnje prvenstvo: Imamo vse pogoje, da se uvrstimo v play-off

Po štirinajstih sezonah bomo v amaterskih prvenstvih znova videli samo Zarjo in ne več Zarje Gaje. Zarja (*na sliki zgoraj*) je ohranila večino »starih«, lanskih igralcev. Lacalamito je zamenjal openski trener Salvatore Bovino, ki je v prejšnji sezoni treniral Roianese v 2. AL. Ta je prvi dan priprav, v ponedeljek, podal prve nasvete svojim igralcem. V uvodnem govoru pred začetkom treninga je poudaril važnost discipline in resnosti, kajti v prejšnji sezoni se je ekipa uvrstila na zadnje mesto disciplinskega pokala. »Če se boste držali pravil,

bo vse teklo kot po olju. Ob trdem delu se bomo tako tudi zabavali in dosegli dobre rezultate,« je dejal Bovino. Tudi športni vodja Robert Kalc je bil zelo jasen glede disciplinskih ukrepov v primeru nespoštovanja pravil. Letos bo torej v Bazovici pela druga pesem. Bazovsko moštvo se bo skušalo uvrstiti vsaj v play-off. Zarja bo v prihodnjih dveh tednih trenirala petkrat na teden po eno uro in pol na dan (sobota in nedelja bosta prosti). Potrjene pa so tudi tri prijateljske tekme, in sicer 17. avgusta proti Muggii, 20. avgusta proti Krasu Repen

in 24. avgusta proti San Giovanniju. Ekipa pa naj bi odigrala tudi prijateljsko tekmo proti Domiu, ki pa še ni potrjena. Trener Bovino je bil po treningu bolj sproščen: »V ekipi vidim zelo velik potencial. Na razpolago imam dobre igralce in upam, da bomo s trudom in požrtvovalnostjo dosegli zelo dobre rezultate. Tudi pogoji za delo so odlični, zato mislim da bomo uspeli. Pri trdem delu pa se mora posameznik tudi zabavati in spoprijateljiti s soigralci. Veliko bom vložil v to, da bo skupina igralcev postala prava ekipa.«

prej do novice

www.primorski.eu

ODBOJKA 3:3

Še danes možen vpis na Sokolov turnir

Ob priliki vaškega praznika sv. Roka v Nabrežini organizira športno društvo Sokol turnir odbojke na mivki na zunanjem sokolovem igrišču. Turnir 3 proti 3 bo potekal od 12. do 16. avgusta, vsak večer od 20. do 23. ure (z izjemo 15. avgusta, ko bodo tekme od 18. do 23. ure). Vsaka ekipa lahko vpiše največ 6 igralcev, na igrišču pa mora obvezno igrati vsaj ena punca. Vpis je možen še danes na telefonski številki 3668080510.

ZARJA

2011/12

Vratarji: Luca Trevisan in Lorenzo Valditara

Obramba: Davide Asselti, Matej Bernetič, Danijel Franvo, Goran Križmančič, Vitomir Križmančič, Alberto Missi, Kevin Segulin, Martin Jarc, Mattia Bronzato.

Sredina: Fabio Cocevari, Igor Ghezzi, Marko Kariš, Dario Marković, Aron Mihelič, Francesco Caserta, Marco Cisternino, Francesco Marchetti, Salvatore Messina, Davide Candotti.

Napad: Aljaž Milič, Riccardo Bernobi, Maurizio Cerrito, Marko Kočič.

Trener: Salvatore Bovino. **Trener vratarjev:** Carlo Postiglione. **Športni vodja:** Robert Kalc. **Spremjevalec:** Marko Jarc.

VESNA

2011/12

Vratarji: Edvin Carli (letnik 1985), Giovanni Dedenaro (91), Matija Vidoni (94), Dean Ghira (95).

Obramba: Ferruccio Degrassi (81), Martin Cheber (87), Matej Bagon (87), Daniel Tomizza (83), Minej Puric (93), Marko Marjanović (93), Nicola Pin (92).

Sredina: Roberto Candotti (92), Gabriele De Pasquale (92), Daniel Hoffer (93), Albert Kerpan (95), Goran Kerpan (92), Mauro Mercandel (87), Matteo Pipan (85), Erik Rebula (95).

Napad: Luan Cano (87), Jar Martini (91), Diego Borelli (94), Bruno Improta (94), Aleksander Marjanović (93).

Trener: Andrea Massai. **Pomožni trener:** Fabio Zucca. **Trener vratarjev:** Paolo Cazzato. **Maser:** Aleks Sedmak. **Športni vodja:** Žarko Arandelović. **Spremjevalec:** Giuseppe Del Latte.

Tako sva z Razom v naslednjih dveh tednih prelezla vso pokrajino tja do bližine laoške meje, do slovitega kraja Dien Bien Fu, kjer so leta 1954 Vietnamci zadali dokončni udarec francoskemu kolonializmu. Z veliko mero vzdržljivosti sva potovala po domovini najrazličnejših hribovskih ljudstev, od tistih, ki so bili tujcev že vajeni do tistih, ki so bili še z dušo in telesom privezani na domačo grudo in jim je popotnik iz daljnih krajev še vzbujal radost, ki so jo izražali z veliko gostoljubnostjo. Spanje po lesenih kolibah z ilovnatimi tlemi, je pomenilo oddih pri mučnih vožnjah v razdrapanih avtobusih, ki so vozili po prav nemogočih makadamih. Gruča otrok nas je navadno spremljala na prehodih po zakotnih vasicah, kjer so naju domačini enkrat zvabili celo v samotno uto, kjer je nek mladenič, zleknjen na bok, vlekel dim iz mogočne pipe, narejene iz bambusovega stebela. Raz je takoj dojel, da so naju pripeljali v kadičnico opija in jo je popihal, sledila sem mu, potem ko sem spoznala, da res ni varno vstopiti v zakajeni prostor.

Prišla sva do jase, ki se je širila na robu vasi in obstala pred nenavadnim objektom. Na privzdignjenem kupu zemlje je stala pravcata hišica na kolih, kakršne sem videla po vaseh, le da je bila v miniaturni. Bila je grob. Kot je v teh krajih navada, zgradijo namreč pokojniku tako hišico, da bi se njegov duh lahko vselil vanjo in se počutil kot doma.

Moja zadnja postojanka je bila Sapa, ki leži visoko v hribih, blizu meje s Kitajsko. V zadnjih letih je postala, zaradi enkratne pokrajine in ljudstva Hmong, ki pripada enemu izmed številnih hribovskih etničnih skupin, prava romarska točka popotnikov. Ulice v Sapi so vse polne deklet, starejših ženic in celo deklic, ki oprtane s košarami, krožijo po zaselku. Kot božična drevesca so okrašena z najrazličnejšimi izdelki. To so razne torbice, čepice, krila in srajce, ki so jih verjetno vietnamske šivilje, ki si lahko pri-

jim je zagotavljalo skromno vendar mirno kmečko življenje.

Med vsemi temi nenavadnimi obrazy, mnoge ženske si namreč brijejo glavo in celo odstranjujejo obrvi, sem med pisanimi nošami in različnimi govoricami, nekega dne nalezla na domače ljudi. To je bila skupina Slovencev, ki se je v spremstvu svetovnega popotnika, Zvonka Šeruge, z džipi potikala po teh krajih. Bila sem prijetno presenečena in hvaležna sem jim bila za povabilo na krajši izlet.

so za številne ljudi edini domovi; na hanojskih ulicah, kjer se ponoči pod nadstreške zatečejo vozniki ciklojev, ki so prišli iz podeželja, oviti v najlonska ogrinjala, da bi se zavarovali pred dežjem; do tistih ženic v Sapi, ki še pozno v noč čakajo premražene pred vrati v restavracije, kjer se s hrano bašejo turisti.

V Vietnamu bo skušal skoraj vsak, ki ima kaj opraviti s tujci, ob vsaki priložnosti iztržiti od njih kar največ. V tujcu večinoma ne vidijo človeka, ampak le kup denarja. To me je na potovanju vseskozi zelo motilo. Skoraj vedno sem bila zanje nekdo, ki ima, ki je bogat. Redki so bili trenutki, ko so me sprejeli med se zgolj iz gostoljubja. Podkupovanje javnih funkcionarjev je v vietnamskem življenju povsem običajno in prav to mi je zagrenilo tudi zadnje minute na vietnamskih tleh, preden sva z Razom, na mejnem prehodu Lao Cai prestopila na Kitajsko. Od Raza, ki ni imel na vizumu zapisanega imena mejnega prehoda, skozi katerega je zapuščal Vietnam, je mlada, drzna policajka zahtevala podkupnino, na kar je Izraelc tudi pristal. Bila sem jezna, utrujena in naveličana vse zmede, nereda, umazanije, podkupovanja in nepoštenosti, ki se vlačijo po tej deželi. Zgodilo se je prvič, da mi je kaka dežela zapustila tako slab vtis.

Od takrat sem še mnogo brala o Vietnamu, o mnogih stvareh sem še razmišljala in mogoče nekaj stvari šele zdaj razumem. Vsa tista neobčutljivost oziroma jeza, ki sem jo videla v marsikaterih vietnamskih očeh, je le odsev težke nedavne preteklosti in tudi sedanjosti. Čeprav se Vietnam gospodarsko razvija, ostaja za množice preprostih ljudi, kmetov in delavcev, vse tako, kot da pravega napredka sploh ne bi bilo.

Občutek sem imela, da je tujec za mnoge vietnamske dedke in babice še vedno francoski kolonizator, ki je do zadnjega izkoriščal njihovo deželo, dal pa ji ni skoraj ničesar. Da je tujec za mnoge vietnamske očete in ma-

Po deželi visečih mrežic

tere ameriški vojak, ki je z napalm bombami uničil njihovo deželo. Da je tujec za mnoge sinove in hčere denar in torej priložnost za udobnejšo prihodnost. Za tistega pa, ki je nekoč verjel v ideale in temu posvetil svoje življenje, je tujec vse tisto, česar ne bo mogel nikoli imeti, ve pa, da obstaja.

Že več kot desetletje je minilo, odkar sem se vrnila iz Vietnama. Vsi neprijetni občutki, ki sem jih prinesla s seboj iz dežele visečih mrežic, počasi bledijo, vedno močnejši pa postajajo spomini, na vse, kar mi je Vietnam dal lepega. Nosila jih bom v svojem srcu kot dragocen zaklad.

KONEC

voščijo šivalni stroj, sešile po zahodnjaškem okusu iz ročno izdelanih vezenin iz že nošenih oblek ljudstva Hmong. Takoj ko domačinke zagledajo turista, ga že dobesedno zasujejo s kramo, rekoč: "Zoli, žoli!", kar po francosko pomeni lepo.

Ob uri večerje turisti oziroma popotniki nabašejo številna gostišča, ki so se znala prav dobro prilagoditi okusu obiskovalcev z Zahoda. Ženice buljijo skozi okna in stegujejo proti tujcem suhljate ročice, ki so vse modre od indiga, naravnega barvila, s katerim barvajo blago svojih oblek. S ceste pa otroci in moški skozi zastekljena okna restavracij radovedno zrejo v televizijske sprejemnike, ki si jih v teh krajih lahko privoščijo le redki izbranci. Turizem je tu že močno načel tisto ravnotežje, ki so ga še pred dvajsetimi leti ohranjali domačini, in ki

Tako sem lahko tudi sama okusila, kako lepo se je voziti po vietnamskih makadamih v komfortnih terenskih vozilih, in za kratek čas sem se pridružila tisti paleti turistov, ki jim obisk Vietnama pomeni prijetno potovanje. Potovanja torej, ki ga spremlja precejšnje udobje zahodne civilizacije. Vendar to ni bil namen mojega potovanja.

V Vietnam, v deželo, ki je zame vedno simbolizirala vojno in trpljenje, me je popeljala želja, da vidim, kako se vse to danes odraža v tamkajšnjem ljudstvu. To pa sem počasi spoznala prav na tistih mučnih vožnjah, na katerih sem večkrat imela občutek, da se s sopotniki vozimo kot živina; po umazanih, nadvse preprostih in vlažnih gostiščih, kjer je tekoča voda prava redkost; po pločnikih mesta Ho Chi Ming, ki

Slika zgoraj:
zaliv
Ha Long;
slika levo:
Sapa - mati
s hčerko;
slika spodaj:
povratek
iz šole

VREMENSKA SLIKA

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 uri.

Danes in jutri bodo tokovi stanovitvenjši in bolj suhi.

Nad severnim delom Evrope je ciklonsko območje in obširna višinska dolina s hladnim zrakom, nad jugozahodno Evropo pa je ant ciklon. Vremenska fronta se je pomaknila nad vzhodni Balkan. S severnimi vetrovi doteka nad naše kraje suh zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzhaja ob 5.59 in zatone ob 21.21
Dolžina dneva 14.22

LUNINE MENE

Luna vzhaja ob 18.11 in zatone ob 2.20

PLIMOVANJE

Danes: ob 3.31 najnižje -65 cm, ob 10.22 najvišje 35 cm, ob 15.37 najnižje -10 cm, ob 21.08 najvišje 46 cm.
Jutri: ob 4.02 najnižje -70 cm, ob 10.53 najvišje 42 cm, ob 16.19 najnižje -15 cm, ob 21.46 najvišje 46 cm.

BIOPROGNOZA

Vremenski vpliv na splošno počutje in razpoloženje ljudi bo večinoma ugoden, v krajih s sončnim vremenom tudi spodbuden. Le nekateri bolezenski znaki bodo še okrepljeni.

MORJE

Morje je razgibano, temperatura morja 25,1 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	20	2000 m	5
1000 m	14	2500 m	2
1500 m	9	2864 m	-1

UV INDEKS

UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah 7 in v gorah 8.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

NAPOVED ZA DANES

Po celotni deželi bo jasno ali zmerno oblačno. Popoldan bo v hribih še možna večja oblačnost s posameznimi plohami. Ob morju bo zjutraj pihala zmerna burja, popoldan lahen morski veter. Ozračje bo suho s prijetnimi temperaturami.

Danes bo večinoma sončno, jutro bo sveže in ponekod po nižinah megleno. Najnižje jutranje temperature bodo od 5 do 13, ob morju okoli 16, najvišje dnevne od 20 do 23, na Primorskem do 27 stopinj C.

NAPOVED ZA JUTRI

Po vsej deželi bo povečini zmerno oblačno, krajevno morda spremenljivo. Ob morju bo pihal lahen morski veter. Ozračje bo v nižjih slojih še vedno precej suho.

Jutri bo pretežno jasno, zjutraj bo ponekod lahko megla.

EVROPSKA KOMISIJA - Po primeru seva E.coli

Dodatna sredstva za boj proti patogenom

BRUSELJ - Evropska komisija je napovedala, da bo iz okvirnega programa za raziskave EU dodelila dodatnih 12 milijonov evrov za okrepitev dejavnosti Evrope v boju proti patogenom, kakršen je bil nevarni sev bakterije E.coli, s katerim se je v Evropi nedavno okužilo več kot 4000 ljudi, več kot 50 okuženih pa je umrlo.

Jeseni bo čezmejni konzorcij Antigone začel izvajati raziskave, namenjene pridobivanju čim popolnejših znanstvenih informacij o novem sevu bakterije E.coli, za kar bo posebej dodeljenih 2,1 milijona evrov, in o vrsti drugih patogenov, ki lahko ogrozijo zdravje ljudi. Raziskava bo usmerjena v odkrivanje možnosti za preprečevanje prihodnjih epidemij in spopadanje z novimi izbruhi okužb. Celotni portfelj Evropske komisije za raziskave na področju novih epidemij obsega raziskave za izboljšanje odkrivanja novih še neznanih virusov (projekt Emperie), za razvoj zdravil proti vsem virusom (projekt Silver) ter za omejevanje prenosa različnih novih bolezní, ki se širijo s prenašalci (projekt EDENext). (STA)

ZDA - Medtem ko je kazenski postopek še v teku

Sobarica vložila civilno tožbo proti Strauss-Kahnu

NEW YORK - Newyorška sobarica Nafissatou Diallo je v ponedeljek na sodišču v Bronxu vložila civilno tožbo proti nekdanjemu generalnemu direktorju Mednarodnega denarnega sklada (IMF) Dominiqueju Strauss-Kahnu zaradi "nasilnega in sadističnega" napada maja v sobi hotela Sofitel na Manhattanu.

Hitra vložitev civilne tožbe v času, ko še vedno poteka kazenski postopek, je malce nenavadna in morda napoveduje, da bo tožilstvo odstopilo od najresnejših obtožb o spolnem napadu. Strauss-Kahn je bil aretiran, nakar je odstopil s položaja šefa IMF. Nato ga je sodnik poslal v hišni pripor po plačilu visoke varščine, 1. julija pa mu je pripor odpravil in vrnil varščino, ker je tožilstvo začelo dvomiti v trdnost primera.

32-letna sobarica, po rodu iz Gvineje, naj bi pred leti domnevno lagala na prijavi za azil v ZDA, po domnevnem spolnem napadu pa je dala nekaj zmedenih izjav. Strauss-Kahn bo moral znova pred sodišče šele 23. avgusta, tožilstvo pa ni več prepričano v primer, saj ima Strauss-Kahn dobra odvetnika, ki bosta s pridom izkoristila vsako neskladje v izjavah domnevne žrtve.

Civilna tožba ponavlja trditve, ki jih je sobarica dala med kazensko preiskavo. Strauss-Kahn naj bi 14. maja prišel iz

PLAVANJE

Od Kube do Floride je le predaleč

WASHINGTON - Ameriška plavalka Diana Nyad je poskušala vnovič preplavati 166-kilometrsko razdaljo od Kube do Floride. A se je zaradi vremenskih razmer in zdravstvenih težav včeraj odločila podvig predčasno zaključiti.

Enainšestdesetletna maraton-ska plavalka Diana Nyad je poskušala razdaljo od Kube do Floride preplavati že drugič, potem ko ji to že leta 1978 zaradi slabih vremenskih razmer ni uspelo. Nyadova je začela plavati v nedeljo zvečer, poskus pa je zaključila po 29 urah plavanja, saj so bili morski tokovi premočni, poleg tega pa je imela bolečine v ramah in napade astme. Za razliko od prvega poskusa je tokrat plavala brez mreže, ki bi jo varovala pred morskimi psi. Za podvig se je odločila v upanju, da bo sovrstnike spodbudila k bolj aktivnem življenju, poleg tega pa je želela simbolično združiti Kubo in ZDA. (STA)

AVSTRALIJA - Izvenzakonske skupnosti

Ministrica oznanila nosečnost partnerke

Ministrica Penny Wong (desno) in partnerka Sophie Allouache

SYDNEY - Avstralska finančna ministrica Penny Wong je sporočila, da je njena partnerka noseča. Pojasnila je, da z dolgoletno partnerko Sophie Allouache pričakujeta svojega prvega otroka, ki bo na svet prišel decembra. V izjavi se je zahvalila tudi biološkemu očetu, ki jima je nosečnost omogočil.

Premierka Julia Gillard se je ob novici razveselila, vseeno pa še naprej trdno nasprotuje istospolnim porokam. Kot je dejala, verjame, da zakonska zveza obstaja le med moškim in žensko. "Penny je moja prijateljica in sodelavka, zato sem vesela zanjo in njeno partnerko Sophie. Obe se veselita otroka in novega poglavja v svojem življenju," je povedala Gillardova in dodala, da svojega pogleda na istospolne poroke ne bo dodatno razlagala.

Istospolne poroke v Avstraliji niso dovoljene, nasprotujeta pa jim tudi vodilni politični stranki. Ankete sicer kažejo, da je avstralska javnost istospolnim porokam naklonjena in da podpira spremembe v zakonodaji, ki bi poroke omogočile. (STA)